

IZVJEŠĆE O DRUŠTVENOJ ODGOVORNOSTI I ODRŽIVOSTI 2020.

Zagreb, srpanj 2021.

Sadržaj

Izjava Uprave	5
Održivo i odgovorno financiranje u fokusu EU-a.....	7
EU taksonomija.....	10
Uloga Europskog nadzornog tijela za bankarstvo - EBA (<i>European Banking Authority</i>).....	13
Više od 240 banaka dalo podršku Načelima odgovornog bankarstva	14
HBOR Društvena odgovornost i održivost	17
Naše okruženje.....	17
Okvir za procjenu materijalnih utjecaja HBOR-a	20
Zadovoljstvo korisnika	24
Osiguran kontinuitet podrške kroz programe kreditiranja u uvjetima COVID-a	24
Digitalizacija kreditnih zahtjeva	24
Mjerenje utjecaja projekata	24
Regionalna prisutnost u Hrvatskoj kroz područne urede	25
Transparentnost	26
Financiranje podrška poduzetništvu i razvoju.....	28
Ublažavanje negativnih posljedica pandemije COVID-19 na gospodarstvo.....	28
Potpora inovativnim poduzećima kroz fond FRC2 Croatia Partners	29
CROGIP	29
Investicijski fond Inicijative triju mora.....	30
Financijski instrumenti.....	31
Podrška izvozniciima i poslovi osiguranja izvoza	33
Financiranje podrška zaštiti klime i okoliša	34
Nastavak uspješne provedbe ESIF kredita za energetske učinkovitost.....	35
Studije slučaja – NCFE, ELENA i EIAH.....	36
Dijalog sa zaposlenicima.....	39
Komunikacija sa zaposlenicima	39
Beneficije.....	40
Ravnopravnost spolova	40
Razvoj zaposlenika.....	44
Procjena radne uspješnosti	45
Zdravlje i sigurnost.....	46
Utjecaj na okoliš	48

Otpad	48
Energija.....	50
Korporativno upravljanje	51
Upravljačka tijela	51
Praćenje usklađenosti	53
Javnost rada	54
Antikorupcija.....	56
Sprječavanje financijskog kriminala	57
Lokalne zajednice	57
Sponzorstva i donacije	57
Organizacijski profil	58
Vrijednosti	59
Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR.....	61
Članstva.....	63
Zainteresirane strane.....	65
Praksa izvještavanja.....	66
GRI tablica sadržaja	67

Izjava Uprave

Poštovani,

u HBOR-ovom dvanaestom Izvješću o društvenoj odgovornosti i održivosti kroz identificirana materijalna pitanja i Ciljeve održivog razvoja kojima pridonosimo, dan je pregled HBOR-ovih aktivnosti u 2020. godini na području održivosti.

Poslovanje HBOR-a tijekom 2020. godine obilježile su aktivnosti vezane za ublažavanje negativnih posljedica koje je na poslovanje hrvatskih gospodarstvenika imala pandemija COVID-19. Već krajem ožujka donesene su prve HBOR-ove Mjere COVID-19 za očuvanje likvidnosti poduzeća i radnih mjesta. Poduzetnicima je u okviru Mjera COVID-19 omogućeno korištenje moratorija i reprogram postojećih obaveza, ali i odobrenje novih povoljnih kredita s kamatnom stopom već od 0 posto. Kako bi se potaknulo banke na odobravanje kredita za obrtna sredstva poduzetnicima, HBOR je uveo nove načine osiguranja kredita te izdavanje jamstava kojima preuzima do 90 posto rizika povrata kredita. O značaju naše uloge u ublažavanju negativnih posljedice pandemije bolest COVID-19 govori činjenica da je HBOR odobrio 43 posto ukupnih kredita koje su banke odobrile poduzetnicima u okviru mjera COVID-19 u 2020. godini. Ovaj iznos posebno dolazi do izražaja kada se uzme u obzir da HBOR zapošljava 2 posto ukupnog broja zaposlenih u hrvatskom bankovnom sustavu u kojem HBOR-ova aktiva čini 6 posto ukupne aktive. Osim odobrenja po Mjerama COVID-19, HBOR je nastavio s provedbom svih svojih postojećih programa kreditiranja investicija i obrtnih sredstava te financijskih instrumenata, programa izvozno-kreditnog osiguranja i poticanja razvoja tržišta ulaganja u kapital.

Paralelno, svjesni ozbiljnosti posljedica klimatskih promjena i izazova koje nose, HBOR je poduzeo niz koraka kako bi preuzeo značajnu ulogu u financiranju tranzicije prema zelenoj i održivoj ekonomiji.

Naime, slijedom Europskog zelenog plana, kojim je postavljen cilj da Europa do 2050. godine postane prvi klimatski neutralni kontinent, Europska komisija poduzela je niz važnih mjera: doneseni su jasni financijski propisi, smjer tranzicije za poduzeća te prijedlozi politika na području klime, energije, korištenja tla, transporta i oporezivanja s ciljem smanjivanja neto emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 posto do 2030. godine, u usporedbi s razinama iz 1990. godine. Istovremeno, Višegodišnji financijski okvir Europske unije za razdoblje 2021. do 2027. godine podržat će zelenu tranziciju, tako što će 30 posto tog višegodišnjeg proračuna, kao i Instrumenta „EU sljedeće generacije“ (engl. *NextGenerationEU*) podržati aktivnosti borbe protiv klimatskih promjena, a 37 posto nacionalnih (pa tako i hrvatskog) Programa otpornosti i oporavka bit će namijenjeno za istu svrhu.

Nadolazeće promjene regulative o održivosti zahtijevaju od financijskog sektora da odigra ključnu ulogu u financiranju tranzicije prema zelenoj i održivoj ekonomiji. Za savladavanje izazova povezanih s okolišnim, društvenim i upravljačkim čimbenicima i rizicima neophodan je sveobuhvatni pristup upravljanja održivošću, s posebnim naglaskom na klimatske i okolišne rizike. Zato je HBOR 2020. godinu, uz prioritarno rješavanje svih izazova povezanih

sa COVID-19 krizom također iskoristio za pripremu projekta kojim će unaprijediti ili razviti paket politika, procedura, alata te metrike iz područja održivog financiranja. Europska komisija odobrila je financiranje ovog projekta kroz Instrument tehničke pomoći (TSI 2021). Aktivnosti u okviru ovog projekta imat će utjecaja na to kako provjeravamo i ocjenjujemo održivost projekata koje razmatramo za financiranje, kako pratimo utjecaj tih projekata na klimu i okoliš te na koji način mjerimo njihove učinke. Osim institucionalnih jačanja HBOR-a za prilagodbu ključnim zahtjevima za provjeru održivosti, u dugoročnom razdoblju ove aktivnosti trebaju pridonijeti tranziciji Republike Hrvatske prema niskougličnoj ekonomiji i postizanju Ciljeva održivog razvoja. Tako će korisnici ovog projekta biti ne samo HBOR i njegovi zaposlenici koji će povećati svoja znanja u kreiranju prilika održivog financiranja za hrvatska poduzeća, nego i poduzetnici, investitori, financijske institucije, javna administracija i lokalne vlasti, regulatori kao i ostale skupine dionika. Na taj način, postaviti ćemo temelje za ugradnju održivosti u sva područja svojeg djelovanja, na strateškom, programskom i operativnom nivou.

Nadalje, u 2020. godini sudjelovali smo u nizu aktivnosti na međunarodnom planu. Pridružili smo se globalnoj koaliciji razvojnih banaka koje zajedničkim snagama preusmjeravaju globalno financiranje prema zaštiti klime i Ciljevima održivog razvoja. U skladu s potpisanom Zajedničkom deklaracijom javnih razvojnih banaka, HBOR će podržati transformaciju gospodarstva prema održivom i otpornom razvoju. Dodatno, s međunarodnim financijskim institucijama, različitim međunarodnim udruženjima i klubovima intenzivno smo surađivali i razmjenjivali prakse i znanja o prilagodbi novim zahtjevima.

Interno, nastavili smo s unapređenjem procesa i sustava prikupljanja nefinancijskih podataka, kao i unapređenjem sustava komunikacije s vanjskim dionicima. Pokrenuli smo više manjih tematskih grupa koje detaljnije razmatraju pojedinačne aspekte održivosti ili jačaju kapacitete za postavljanje ciljeva i mjerenje učinka. Započeli smo pripreme za sudjelovanje u InvestEU programu. Postojeća ponuda HBOR-ovih usluga tehničke pomoći obogaćena je i za usluge tehničke pomoći namijenjene javnom sektoru u razvoju održivih projekata. Nastavili smo razvijati financiranje ulaganja u prirodni kapital. Dodatno, uskladili smo postupanja u dijelu izvoznih aktivnosti HBOR-a s najnovijim zahtjevima okolišnih i društvenih standarda i praksi izvozne kreditne agencija, kao i zahtjeva dionika u prethodnom razdoblju.

HBOR će i u budućem razdoblju nastaviti u svoje poslovanje ugrađivati deset načela UN Global Compact-a u području ljudskih prava, rada, okoliša i borbe protiv korupcije. Proaktivnim djelovanjem unutar lokalne mreže članica UN Global Compact Hrvatska doprinosit ćemo postizanju Ciljeva održivog razvoja do 2030.

Održivo i odgovorno financiranje u fokusu EU-a

Preusmjeravanje tokova kapitala u održive investicije

Akcijski plan za održivi rast kojim EU želi preusmjeriti tokove kapitala u održive investicije usvojen je 2018. godine. EU je tijekom 2019. i 2020. godine operacionalizirala pojedina akcijska područja djelovanja definirana Akcijskim planom za održivi rast i poduzela značajne korake prema izgradnji održivog financijskog sustava. Usvojenom EU taksonomijom investitori i poduzeća dobivaju podlogu za donošenje informiranih odluka o ulaganju u ekonomske aktivnosti koje su usklađene s okolišnim ciljevima EU-a. Dugoročnom strategijom borbe protiv klimatskih promjena, predstavljenom 2020. godine, EU i zemlje članice preuzele su obvezujuće ciljeve za redukciju neto stakleničkih plinova za najmanje 55 posto do 2030. u odnosu na 1990. godinu.

Potaknuta nedovoljnom održivošću financijskog sustava u smislu zadovoljenja potreba društva EU je potaknula donošenje najopsežnijih i najzahtjevnijih mjera u području održivog financiranja do sada. Većinu mjera, kompleksnih i sveobuhvatnih, potaknuo je Akcijski plan za financiranje održivog rasta¹ (poznat i kao Akcijski plan za održivo financiranje), usvojen u ožujku 2018. godine. Akcijski plan dio je širih napora povezivanja financija sa specifičnim potrebama europske i globalne ekonomije, s naglaskom na postizanje koristi za planet i društvo tako što će:

- Preusmjeriti tokove kapitala prema održivim investicijama kako bi se postigao održiv i uključiv rast,
- Ugraditi održivost u upravljanje rizicima (upravljati financijskim rizicima klimatskih promjena, degradacije okoliša i društvenih problema),
- Poticati transparentnost i dugoročno razmišljanje u financijskim i ekonomskim aktivnostima.

Usvajanjem Akcijskog plana Europska komisija pokrenula je dva paralelna procesa: uvođenje dobrovoljnih tržišnih načela i obvezujućih zakonskih propisa. Akcijski plan je svojevrsni odgovor na sljedeće ključne uočene probleme:

Ključni problemi	Ključne aktivnosti	Očekivani ishod
Ne postoji jednoznačna definicija 'održivog financiranja'	Klasifikacija EU-a (taksonomija) za aktivnosti usmjerene na održivost	Pouzdana informacije
Rizik od manipulativnog zelenog marketinga	Standardi i oznake za 'zelene' financijske proizvode kao sigurnost ulagačima	

¹ [Commission action plan on financing sustainable growth](#)

investicijskih proizvoda (greenwashing)		
Banke i osiguravajuća društva često ne pridaju dovoljnu pažnju klimatskim i okolišnim rizicima	Analiza trebaju li kapitalni zahtjevi reflektirati izloženost klimatskim promjenama i okolišnim rizicima	Upravljanje održivošću i rizicima
Investitori često zanemaruju čimbenike održivosti ili podcjenjuju njihov utjecaj	Razjasniti dužnost institucionalnih investitora da uzimaju u obzir održivo financiranje kad alociraju resurse	
Premalo informacija o aktivnostima kompanija koje se tiču održivosti	Potaknuti izradu nefinancijskih izvještaja	Usmjerenost na dugoročno upravljanje

Akcijski plan obuhvaća 10 područja djelovanja koja su poslužila kao podloga za formuliranje 22 cilja koji su zatim usmjerili 28 regulatornih inicijativa Europske komisije.

1 Održiva taksonomija EU-a	6 Ugradnja održivosti u ocjene rejtinga i istraživanje tržišta
2 Standardi i oznake za zelene financijske proizvode	7 Jasnije dužnosti investitora i upravitelja portfelja
3 Investicije u projekte usmjerene na održivost	8 Održivost u bonitetnim zahtjevima
4 Ugradnja održivosti u investicijske savjete	9 Jačanje nefinancijskog izvještavanja i računovodstvenih pravila
5 Osnovni pokazatelji održivosti (benchmarks)	10 Poticanje održivog korporativnog upravljanja

Izvor: Europska komisija, Financiranje održivog rasta

Nešto više od godinu dana nakon usvajanja Akcijskog plana, u lipnju 2019. godine, objavljena su tri važna izvještaja EU Tehničke stručne skupine za održivo financiranje (engl. *EU Technical Expert Group on Sustainable Finance, TEG*) o pojedinim usvojenim akcijskim područjima djelovanja.

1. Tehnički izvještaj o taksonomiji opisuje sustav za klasifikaciju aktivnosti usmjerenih na održivost koji treba pomoći kreatorima politika, investitorima i poduzećima u donošenju informiranih odluka o ulaganju u gospodarske aktivnosti usklađenih s okolišnim ciljevima EU-a. Izvještajem su identificirane gospodarske aktivnosti koje najviše mogu doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena.
2. EU Standard za zelene obveznice omogućuje povećanje investicija usmjerenih na održivost tako što se financiranje zelenim obveznicama temelji na definiciji zelenih projekata usklađenih s taksonomijom. Izvještaj treba pomoći u razvoju tržišta zelenih obveznica te unaprijediti transparentnost i integritet.
3. Privremeni izvještaj o referentnim vrijednostima EU-a za klimu i zahtjevima za objavu podataka o okolišnim, društvenim i upravljačkim pitanjima (ESG pitanjima).

U ožujku 2020. godine EU je predstavila svoju dugoročnu strategiju borbe protiv klimatskih promjena, a EU i zemlje članice preuzele su obvezujuće ciljeve za redukciju neto stakleničkih plinova do 2030. za najmanje 55 posto u odnosu na 1990. godinu. Kako bi Europski zeleni plan bio ostvaren, sastavljen je niz zakonodavnih prijedloga kojima se EU nastoji pripremiti za spomenuto smanjenje emisije stakleničkih plinova i preobrazbu gospodarstva, društva i industrije. Istovremeno, kroz dugoročni proračun EU-a i pripadajući paket za oporavak NextGenerationEU predviđena su financijska sredstva za potporu zelenoj tranziciji. Tako je 30 posto programa u okviru Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. - 2027. (engl: *Multiannual financial framework for the years 2021 to 2027 - MFF*) namijenjeno djelovanjima u području klime, a nacionalni planovi država članica za oporavak i otpornost moraju sadržavati mjere koje 37 posto sredstava usmjeravaju na zelenu tranziciju i borbu protiv klimatskih promjena.

Osim toga, tijekom godine izdane su brojne publikacije i razvijene različite sektorske i stručne inicijative koje utječu na pripremu i usvajanje regulative o održivosti, kao što su EU taksonomija, Regulatorna o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga (engl. *Sustainable Finance Disclosure Regulation SFDR*), jedinstvena Europska pristupna točka (engl. *European Single Access Point ESAP*), revizija Direktive o nefinancijskom izvještavanju (engl. *Non-Financial Reporting Directive NFRD*) i prijedlog nove Direktive o korporativnom izvještavanju o održivosti (engl. *Corporate Sustainability Reporting Directive CSRD*).

Sveobuhvatno mapiranje regulative o održivosti, te analiza zahtjeva koji se primjenjuju na HBOR bit će provedeno u okviru projekta unapređenja internog² HBOR-ovog sustava upravljanja održivošću koji započinje krajem 2021. godine.

² [TSI 2021 Reorient Croatian development bank's \(HBOR\) operations towards sustainable financing and green transition](#)

EU taksonomija

EU taksonomija je alat za pomoć investitorima i poduzećima, odnosno klasifikacijski sustav, koji će im omogućiti da prepoznaju okolišno održive gospodarske aktivnosti koje utječu na postizanje klimatski neutralnog gospodarstva i ciljeva Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama³. Taksonomija definira listu ekonomskih aktivnosti s ključnim kriterijima za procjenu njihovog doprinosa okolišnim ciljevima:

1. Ublažavanje klimatskih promjena,
2. Prilagodba klimatskim promjenama,
3. Održivo korištenje i zaštita vode i pomorskih resursa,
4. Prelazak na kružno gospodarstvo,
5. Preveniranje i kontrola zagađenja te
6. Zaštita i revitalizacija ekosustava i bioraznolikosti.

Da bi se ekonomske aktivnosti kvalificirale za taksonomiju moraju udovoljavati sljedećim kriterijima:

- Značajno doprinositi ostvarivanju najmanje jednog od šest okolišnih ciljeva,
- Ne smiju izazivati značajnu štetu ostalim okolišnim ciljevima,
- Moraju se provoditi u skladu s barem minimalnim socijalnim i upravljačkim zaštitnim mjerama,
- Moraju biti usklađene sa specifičnim tehničkim kriterijima provjere.

Bitno doprinijeti jednom ili više od 6 okolišnih ciljeva

Ne nanijeti značajnu štetu bilo kojem drugom okolišnom cilju

Poštivati minimalne mjere socijalne zaštite u skladu s konvencijama Međunarodne organizacije rada (ILO)

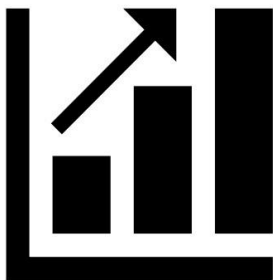
Ponašati se u skladu s tehničkim kriterijima odabira

³ Pariški sporazum o klimatskim promjenama (franc. Accord de Paris) je klimatski sporazum potpisan 12.12.2015. na 21. zasjedanju Konferencije stranaka (COP 21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) u Parizu. Glavni cilj sporazuma jest ograničavanje globalnog zatopljenja na znatno ispod 2°C, osiguravanje opskrbe hranom, ali i ojačavanje kapaciteta država da se bore s posljedicama klimatskih promjena, razvoj novih „zelenih“ tehnologija i pomaganje slabijim, ekonomski manje razvijenim članicama u ostvarenju svojih nacionalnih planova o smanjenju emisija. RH je ratificirao Pariški sporazum 17.3.2017. (NN 3/2017-16, međunarodni ugovori, zakon).

Smatra se da gospodarska djelatnost, prema taksonomiji, značajno šteti okolišnim ciljevima EU kako slijedi:

1. **UBLAŽAVANJU KLIMATSKIH PROMJENA** ako ta djelatnost dovodi do značajnih emisija stakleničkih plinova
2. **PRILAGODBI KLIMATSKIM PROMJENAMA** ako ta djelatnost dovodi do povećanog štetnog učinka trenutačne klime i očekivane buduće klime, na samu tu djelatnost, ili na ljude, prirodu ili imovinu
3. **ODRŽIVOJ UPORABI I ZAŠTITI VODNIH I MORSKIH RESURSA**, ako je ta djelatnost štetna za dobro stanje ili dobar ekološki potencijal vodnih tijela, uključujući površinske i podzemne vode, ili za dobro stanje okoliša morskih voda
4. **KRUŽNOM GOSPODARSTVU**, uključujući **SPREČAVANJE NASTANKA OTPADA I RECIKLIRANJE**, ako ta djelatnost dovodi do znatne neučinkovitosti u uporabi materijala ili u izravnoj ili neizravnoj uporabi prirodnih resursa ili ta djelatnost dovodi do znatnog povećanja stvaranja, spaljivanja ili odlaganja otpada, ili dugoročno odlaganje otpada može uzorkovati bitnu i dugoročnu štetu za okoliš
5. **SPREČAVANJU I KONTROLI ONEČIŠĆENJA**, ako ta djelatnost dovodi do znatnog povećanja emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju
6. **ZAŠTITI I OBNOVI BIORAZNOLIKOSTI I EKOSUSTVA**, ako je ta djelatnost u znatnoj mjeri štetna za dobro stanje i otpornost ekosustava ili štetna za stanje očuvanosti staništa i vrsta, uključujući onih od interesa za EU.

Korisnici taksonomije bit će svi tržišni sudionici u financijskom sektoru⁴ koji svoje proizvode nude na europskom tržištu, velika poduzeća te institucije i članice EU-a.

1. Ponuditelji financijskih proizvoda na financijskom tržištu EU, uključujući pružatelje profesionalnih mirovina

2. Velike tvrtke od kojih se već zahtijeva da izdaju nefinancijske izvještaje prema Direktivi o nefinancijskom izvještavanju; i

3. EU i države članice pri postavljanju javnih mjera, standarda ili oznaka za zelene financijske proizvode ili zelene (korporativne) obveznice

Tržišni sudionici u financijskom sektoru morat će do kraja 2021. godine kompletirati prvi set informacija na temelju taksonomije u kojima će izvijestiti o aktivnostima kojima značajno doprinose ublažavanju i/ili prilagodbi klimatskim promjenama. Velika poduzeća će morati

⁴ EU Technical Expert Group on Sustainable Finance, Using the Taxonomy, Supplementary Report 2019 i EU Technical Expert Group on Sustainable Finance, Final report of the Technical Expert Group on Sustainable Finance, March 2020

objaviti ove informacije tijekom 2022. godine. Europska komisija najavila je listu tehničkih kriterija provjere za svaki okolišni cilj, kao sastavni dio izričitih zakonskih zahtjeva. Tako je prva delegirana uredba o aktivnostima koje doprinose prva dva okolišna cilja - ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama formalno usvojena u lipnju 2021. godine, a uredba će se primjenjivati od 1. 1. 2022. Druga delegirana uredba s tehničkim kriterijima provjere za aktivnosti kojima se znatno doprinosi zaštiti vode, prelasku na kružno gospodarstvo, prevenciji i kontroli zagađenja te zaštiti ekosustava bit će objavljena u 2022. godini, a primjena se očekuje od 1. 1. 2023.

Osim toga, u srpnju 2021. godine delegirana uredba kojom se nadopunjuje Članak 8 Uredbe o Taksonomiji⁵ usvojena je od strane Europske komisije. Ova delegirana uredba opisuje sadržaj, metodologiju i način prezentacije informacija koje treba objaviti, a koje se tiču financijskih i nefinancijskih aktivnosti, kroz udjele okolišno održivih ekonomskih aktivnosti u poslovanju, ulaganjima i kreditnim aktivnostima.

Prema taksonomiji tri su grupe aktivnosti koje najviše doprinose ublažavanju klimatskih promjena: aktivnosti koje su već sad niskougljične, aktivnosti koje doprinose tranziciji na gospodarstvo s nula neto emisija i aktivnosti koje podupiru prethodno navedene aktivnosti.

Vrsta aktivnosti	Primjeri
Aktivnosti koje su već niskougljične (kompatibilne s ciljem gospodarstva 2050. s neto nula emisija ugljika)	Transport s nula emisija Proizvodnja električne energije sa skoro nula emisija ugljika Pošumljavanje
Aktivnosti koje pridonose tranziciji na gospodarstva s neto nula emisija 2050., ali još uvijek nisu dosegnule tu razinu	Obnova zgrada Proizvodnja električne energije s manje od 100g CO ₂ /kWh Automobili s manje od 50g CO ₂ /km
Aktivnosti koje omogućuju gore navedene aktivnosti	Proizvodnja kućanskih aparata najvišeg energetskog standarda (A+++) Ugradnja učinkovitih bojlera u zgrade

Za praćenje primjene taksonomije i nadopunjavanje osnovana je stalna Platforma za održivo financiranje (*engl. Platform on Sustainable Finance*) sastavljena od 57 stručnjaka iz javnog i privatnog sektora i 11 promatrača, uključujući i predstavnike industrije, znanstvene zajednice i civilnog društva.

⁵ COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) .../... of 6.7.2021 supplementing Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council by specifying the content and presentation of information to be disclosed by undertakings subject to Articles 19a or 29a of Directive 2013/34/EU concerning environmentally sustainable economic activities, and specifying the methodology to comply with that disclosure obligation

Uloga Europskog nadzornog tijela za bankarstvo - EBA (*European Banking Authority*)

Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo⁶ (EBA) objavilo je 6. prosinca 2019. EBA Akcijski plan o održivom financiranju⁷ u kojem je opisalo svoj pristup i vremenski okvir za ispunjavanje mandata vezanih za okolišne, društvene i upravljačke čimbenike (engl. *ESG factor*, hrv. *ESG čimbenici*) koji na financijskim tržištima sve više dobivaju na značaju zbog klimatskih promjena, aktivnosti javnog sektora i cjelokupnog društva. Promjene se očekuju u području strateškog menadžmenta, upravljanja rizicima, javnoj objavi i analizi scenarija. Stoga je, prema ocjeni EBA-e, ključno da financijske institucije mogu pratiti i mjeriti ESG čimbenike kako bi upravljale rizicima tranzicije i fizičkim rizicima. Rizik tranzicije je rizik korisnika kredita koji proizlazi iz tranzicije u gospodarstvo s niskim razinama ugljika i otporno na klimatske promjene, a može uključivati politički rizik, pravni rizik, tehnološki rizik, tržišni rizik i reputacijski rizik. Fizički rizik je rizik korisnika kredita koji proizlazi iz fizičkih promjena koje mogu prouzrokovati klimatske promjene kao što su oluje, poplave, požari, dugoročne promjene klime, porast razine mora, dostupnost vode i drugo. Kako su manifestacije ovih rizika još uvijek neizvjesne, EBA ohrabruje financijske institucije da već sada počnu inkorporirati ESG čimbenike u svoje poslovne strategije, da počnu identificirati ESG rizike i prate ih korištenjem jednostavnih mjernih alata kao što je omjer zelene imovine (engl. *green asset ratio GAR*).

U studenom 2020. godine EBA je izdala i u javnu raspravu pustila dokument o upravljanju ESG rizicima i superviziji kojim su predložene nove definicije i okviri upravljanja ESG rizicima, te popisani mogući ključni okolišni, društveni i upravljački čimbenici i indikatori, te kvalitativna i kvantitativna metrika koja može pomoći institucijama u razvoju njihovih internih pristupa upravljanja rizicima. Konačni EBA izvještaj o upravljanju i superviziji ESG rizika za kreditne institucije i investicijska društva⁸ objavljen je u lipnju 2021. godine, a EBA preporučuje pravovremenu ugradnju ESG rizika u poslovne strategije, upravljačku strukturu i upravljanje rizicima te superviziju. Dodatno, prema EBA-i, EU taksonomija je kamen temeljac EU inicijativa o održivom financiranju i institucije trebaju razmotriti na koji način će koristiti taksonomiju, pri tome uzimajući u obzir svoje strateške ciljeve i regulatorne zahtjeve. EU taksonomija se može koristiti kao alat za klasifikaciju izloženosti, dizajn proizvoda, aktivnosti uključivanja s klijentima i postavljanje strateških ciljeva i mjera usklađenih s vlastitim apetitom za rizik. EBA je posebno naglasila da će obveznici Direktive o nefinancijskom izvještavanju trebati objaviti na koji način i u kojem opsegu se njihove aktivnosti mogu smatrati okolišno – održivima i u skladu s EU taksonomijom pa je pozvala institucije da aktivno razmotre na koji način će obveza primjene taksonomije posljedično utjecati na njihove poslovne aktivnosti.

⁶ The European Banking Authority (EBA)

⁷ EBA Action Plan on Sustainable Finance

⁸ EBA Report on management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms EBA/REP/2021/18

Više od 240 banaka dalo podršku Načelima odgovornog bankarstva

Financijska inicijativa UN-ovog programa zaštite okoliša (UNEP FI) je kroz Načela odgovornog bankarstva objavila viziju svojeg budućeg djelovanja. Bankarski sektor je time dobio sveobuhvatnu podlogu za rad u skladu s Ciljevima održivog razvoja UN-a i Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama.

Načela odgovornog bankarstva daju okvir za razvoj održive bankarske industrije tako što je usklađuju sa 17 ciljeva održivog razvoja UN-a⁹ i Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama usvojenima 2015. godine. Oblikovale su ih banke članice UNEP FI-ja, njih 30 okupljenih u užem timu, a podršku njihovoj primjeni u dvije godine od objave načela dalo je više od 240 bankarskih institucija širom svijeta. Ključne karakteristike Načela odgovornog bankarstva:

- Predstavljaju sveobuhvatan okvir koji se dotiče svih područja djelovanja banaka na strateškoj, portfeljnoj i transakcijskoj razini,
- Usklađena su s Ciljevima održivog razvoja UN-a (COR) i Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama,
- Fokusirana su na postavljanje ciljeva u područjima s najvećim pozitivnim i negativnim utjecajem,
- Javnom objavom podataka postižu transparentnost i odgovornost,
- Promiču usmjeravanje, stručno savjetovanje i suradničko učenje.

Šest ključnih Načela odgovornog bankarstva:

- **NAČELO 1: USKLAĐIVANJE**
Usklađivanje poslovne strategije banke s potrebama pojedinaca i ciljevima društva, na način na koji su ovi ciljevi definirani u Ciljevima održivog razvoja, Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama i relevantnim nacionalnim i regionalnim okvirima;
- **NAČELO 2: UTJECAJ I DEFINIRANJE CILJEVA**

⁹ U svrhu iskorjenjivanja siromaštva, smanjivanja nejednakosti, zaštite planete i osiguravanja napretka za sve, na 69. sjednici Opće skupštine UN-a 2015. godine, usvojeno je 17 Globalnih ciljeva održivog razvoja (eng: Sustainable Development Goals – SDGs), sa 169 specifičnih podciljeva, u okviru dokumenta 'Mijenjajmo svoj svijet: Agenda za održivi razvoj do 2030. godine'. Iako ciljevi nisu pravno obvezujući, od država članica UN-a očekuje se uspostava sustava za integriranje SDG-eva u nacionalne politike i praćenje provedbe putem dogovorenih pokazatelja. Europska komisija je 2016. godine izradila Komunikaciju pod nazivom: 'Daljnji koraci prema održivoj europskoj budućnosti – europsko djelovanje za održivost' kojom je postavljen okvir EU za postizanje SDG-eva i provedbi Agende 2030.

- Upravljanje rizicima po ljude i okoliš koji rezultiraju iz djelovanja banke, njenih proizvoda i usluga, uz jačanje pozitivnih utjecaja i istovremeno smanjivanje negativnih utjecaja. Za najznačajnije utjecaje treba postaviti ciljeve i javno ih objaviti;
- NAČELO 3: KLIJENTI
Odgovorno postupanje s klijentima, sve s ciljem poticanja održivih praksi i ekonomskih aktivnosti kojima se stvara blagostanje za sadašnje i buduće generacije;
- NAČELO 4: DIONICI
Proaktivno i odgovorno savjetovanje, uključivanje i uspostavljanje partnerske suradnje s relevantnim dionicima u svrhu ostvarenja ciljeva društva;
- NAČELO 5: UPRAVLJANJE I KULTURA
Ugradnja Načela odgovornog bankarstva u poslovanje banke te učinkovito upravljanje i oblikovanje kulture odgovornog bankarstva;
- NAČELO 6: TRANSPARENTNOST I ODGOVORNOST
Periodična procjena individualne i kolektivne primjene Načela odgovornog bankarstva te transparentno i odgovorno izvještavanje o pozitivnim i negativnim utjecajima i doprinosu ciljevima društva.

Načela su službeno obznanjena 22. 9. 2019., dan uoči početka zasjedanja Opće skupštine UN-a u New Yorku na temu klimatskih promjena. Podršku njihovom provođenju do sredine 2021. godine dale su banke vrijednosti aktive više od 60 trilijuna USD koje su se obvezale na oblikovanje financijskih proizvoda i usluga usmjerenih na održivost s ciljem provođenja dalekosežnih promjena, što uključuje i mjerenje utjecaja gospodarskih aktivnosti na društvo i okoliš, kao i kontinuirane aktivnosti na razvoju održivog i niskougličnog gospodarstva.

Banke bi u implementaciji Načela trebale poduzeti sljedeća tri koraka:

1. Analizirati pozitivne i negativne učinke na društvo, okoliš ili ekonomiju te definirati gdje ima najviše potencijala za pozitivne učinke, a gdje je moguće reducirati negativne učinke. Ovaj korak podrazumijeva detaljnu analizu učinaka aktivnosti banke i javnu objavu nalaza takve analize;
2. Postaviti SMART ciljeve koji su u skladu s definiranim učincima te efikasno raditi na njihovoj provedbi. Treba postaviti najmanje 2 cilja koja adresiraju najvažnije učinke;
3. Preuzeti odgovornost kroz kontinuirano i transparentno izvještavanje o napretku implementacije Načela i provođenju kvalitetne evaluacije, a sve u okviru redovitog godišnjeg izvještavanja.

Predstavници civilnog društva prate primjenu Načela odgovornog bankarstva

Radi boljeg upravljanja Načelima odgovornog bankarstva na kolektivnoj razini i povezivanja Načela s potrebama društva, u ožujku 2021. godine osnovano je i Savjetodavno tijelo civilnog društva (engl. *Civil Society Advisory Body*). Ovo savjetodavno tijelo je prvo takve vrste, a služi konstruktivnom uključivanju šireg civilnog društva i bankarske industrije te osigurava stvarnu primjenu Načela 4: Dionici. Uloga ovog tijela je kroz redovite kontrole primjene Načela zadržati ambiciju primjene Načela i usklađivati ih s rastućim potrebama društva. Tijelo čini 12 organizacija: Business & Human Rights Resource Centre, Ceres, Conservation International, Climate Action Network, FGVces, International Labor Organization (ILO), John D. Gerhart Center, Share Action, SASB – Sustainability Accounting Standards Board, The European Federation of Investors and Financial Services Users (Better Finance), UNI Finance – UNI Global Union i WWF. Ove organizacije predstavljaju različite regije svijeta, ključne teme održivosti ili skupine dionika. U svojstvu članica savjetodavnog tijela, sve organizacije dodatno će uključiti i savjetovati se i s drugim organizacijama u svojim regijama ili područjima rada, čime će se osigurati još šire uključivanje civilnog društva.

HBOR | Društvena odgovornost i održivost

Naše okruženje¹⁰

Hrvatska je tijekom 2020. godine, u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 i restriktivnih mjera uvedenih za suzbijanje pandemije, te posljedično zastoja gospodarskih i društvenih aktivnosti zabilježila značajno smanjenje gospodarske aktivnosti, a veliki broj poduzetnika pogođen je padom aktivnosti zbog mjera suzbijanja širenja bolesti COVID-19.

Nakon višegodišnjeg pozitivnog trenda u kojima su makroekonomske neravnoteže postupno smanjivane, pandemija je donijela rizik novih neravnoteža. Tako je u 2020. godini realni BDP smanjen za 8 posto u odnosu na 2019. godinu, a pad gospodarske aktivnosti i rast potrebe za zaduženjem utjecao je na dodatni porast javnog duga. Radi pružanja potpore gospodarstvu, Hrvatska je donijela niz mjera za ublažavanje posljedica krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 i ubrzanje oporavka. Ovim mjerama ublažen je pad zaposlenosti i gospodarskih aktivnosti.

Na razini Europske Unije, u svrhu ublažavanja posljedica pandemije uspostavljen je poseban financijski instrument „EU sljedeće generacije“ (engl. *NextGenerationEU*) s pratećim financijskim sredstvima, koji državama članicama treba osigurati ubrzan gospodarski oporavak te digitalnu i zelenu transformaciju radi održivijeg razvoja te veće otpornosti društva i gospodarstva na buduće krize.

Europska komisija već je ranije ocijenila da će za daljnji socioekonomski razvoj Hrvatske biti ključno oblikovanje zaokružene, dugoročne vizije za unapređenje okolišne održivosti, koja će potaknuti tranziciju iz linearnog u kružno gospodarstvo, smanjiti zagađenje zraka, unaprijediti vodovodnu mrežu i kanalizacijske sustave te potaknuti ulaganja u projekte zelene energije. Korištenje obnovljivih izvora energije u transportu i veća energetska učinkovitost omogućuju ostvarenje ciljeva održivog razvoja i skupnih ciljeva EU-a.

Ovakva očekivanja svoju su potvrdu i operacionalizaciju sada dobila i u okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“ i pripadajućeg Mehanizma za oporavak i otpornost (engl. *Recovery and Resilience Facility RRF*), a kroz koji je Hrvatskoj, kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (NPOO), dostupno korištenje bespovratnih sredstava (u okvirnom iznosu 6,3 milijardi eura) i zajmova za financiranje reformi i povezanih investicija (u okvirnom iznosu 3,6 milijardi eura) kojima se ubrzava oporavak te povećava otpornost gospodarstva i društva.

Hrvatski Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (NPOO) prepoznaje izazove s kojima se suočava hrvatsko gospodarstvo i društvo, a mjere predložene planom usmjerene su na postizanje pametnog, održivog i uključivog rasta, te provedbu reformi i povezanih

¹⁰Izvor: European Commission Country Report Croatia 2020 i Strategija poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak za razdoblje od 2020. do 2024. verzija 2.0., Hrvatska narodna banka Godišnje izvješće 2020, Nacionalni plan oporavka 2021.-2026., srpanj 2021.

ulaganja koja imaju za cilj izgradnju gospodarske, društvene i institucionalne otpornosti. Istovremeno, plan doprinosi ostvarenju četiri opća cilja na razini EU-a: promicanju ekonomske, društvene i teritorijalne kohezije u EU, jačanju ekonomske i društvene otpornosti, smanjivanju društvenih i ekonomskih učinaka krize te poticanju zelene i digitalne tranzicije.

Uloga HBOR-a u Nacionalnom planu otpornosti i oporavka

HBOR je kao nacionalna razvojna banka, uz resorna ministarstva, aktivno sudjelovao u radnim skupinama za izradu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2021.-2027, te u pripremama mjera za Mehanizam otpornosti i oporavka te NPOO-u.

HBOR svoju ulogu u NPOO-u ostvaruje unutar komponente Gospodarstvo i podkomponente Otporno, zeleno i digitalno gospodarstvo kao nositelj provedbe 4 mjere kroz koje će biti izrađeno ukupno 6 financijskih instrumenata usmjerenih na mikro, mala, srednja i velika poduzeća i javni sektor, i to u vidu povoljnijih kredita, subvencija kamatnih stopa, jamstvenog fonda za srednje kapitalizirana i velika poduzeća te ulaganja u kapital. Mjere u kojima sudjeluje HBOR doprinosit će provedbi Reforme povećanja strukturne održivosti gospodarstva i poticanja zelene tranzicije i Reforme diversifikacije tržišta kapitala i poboljšanja pristupa alternativnom financiranju, što je u skladu sa strateškim smjernicama HBOR-ove Strategije.

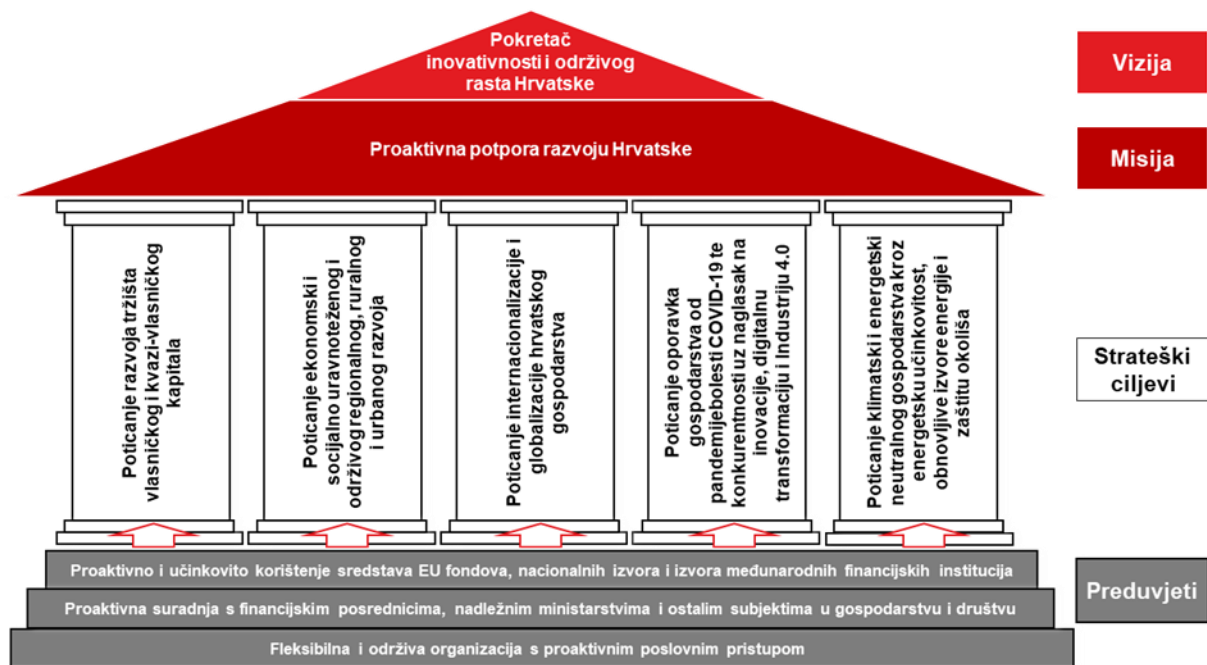
Strateški ciljevi HBOR-a

U okviru nove Strategije poslovanja za razdoblje od 2020. do 2024., revidirane 2021. godine, HBOR naglasak stavlja na:

- Pružanje podrške likvidnosti domaćem gospodarstvu i provedbu mjera oporavka od posljedica pandemije bolesti COVID-19,
- Proaktivno, sustavno i održivo poticanje inovacijskog okruženja u Hrvatskoj,
- Poticanje razvoja financijskog tržišta,
- Poticanje održivog regionalnog, socijalnog i ekonomskog razvoja,
- Poticanje ostvarivanja gospodarskih i drugih ciljeva Vlade Republike Hrvatske,
- Ostvarivanje ciljeva Europske unije, 17 ciljeva održivog razvoja iz Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. godine kao i klimatskih ciljeva utvrđenih Pariškim sporazumom.

Strategijom je definirana vizija HBOR-a **pokretač inovativnosti i održivog rasta Hrvatske**

što treba postići proaktivnom potporom razvoju Hrvatske. Proaktivna potpora podrazumijeva aktivno praćenje i utvrđivanje potreba domaćeg tržišta, promjena na međunarodnim tržištima i stalnu interakciju s različitim dionicima. Cilj je pravovremeno prepoznati potrebe koje nisu na odgovarajući način prepoznate i valorizirane i na taj način raditi na smanjivanju tržišnih nedostataka. U cilju postizanja najvećih mogućih pozitivnih utjecaja na hrvatsko gospodarstvo i društvo kao i smanjivanja negativnih utjecaja, HBOR je definirao pet ključnih strateških ciljeva pod pretpostavkom ostvarenja organizacijskih i procesnih promjena.

Izvor: Strategija poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak za razdoblje od 2020. do 2024., verzija 2.0.

Okvir za procjenu materijalnih utjecaja HBOR-a

Strategija poslovanja HBOR-a ključni je polazišni okvir za procjenu važnosti materijalnih utjecaja HBOR-a u kontekstu održivosti. Procjena materijalnih utjecaja provedena je u dva koraka, u okviru pripreme izvješća o održivosti u prethodne dvije godine. Tako su 2019. godine najprije identificirana ključna materijalna pitanja za HBOR, da bi 2020. godine bilo provedeno istraživanje procjene važnosti materijalnih utjecaja.

Procjena materijalnih utjecaja HBOR-a obuhvatila je one utjecaje koji mogu „dovesti do snažnijeg gospodarskog i socijalnog rasta, stvaranja dodane vrijednosti te smanjenja negativnih gospodarskih, socijalnih i ekoloških kretanja na nacionalnoj i regionalnoj razini“¹¹. Prema Načelima odgovornog bankarstva materijalni utjecaji su najznačajniji pozitivni i negativni okolišni, društveni i ekonomski utjecaji vezani za Ciljeve održivog razvoja, Pariški sporazum o klimatskim promjenama i druge relevantne međunarodne okvire, kao što su Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima (engl. *Guiding Principles on Business and Human Rights*).

Vrednovani materijalni utjecaji 2020. godine bili su:

- Financiranje - podrška poduzetništvu i razvoju
- Financiranje - podrška zaštiti klime i okoliša
- Odgovorno financiranje
- Usklađenost sa zakonskim i europskim propisima
- Transparentnost
- Inovacije i digitalna rješenja
- Zadovoljstvo korisnika
- Dijalog sa zaposlenicima¹².

Relativna važnost pojedinih materijalnih utjecaja i HBOR-ovog pristupa upravljanju tim utjecajima utvrđena je kroz istraživanje provedeno u ožujku 2020. godine putem online upitnika koji je sadržavao 3 grupe pitanja (grupa pitanja o misiji i viziji, grupa pitanja o važnosti materijalnih utjecaja i ciljeva održivog razvoja te grupa općih pitanja – vrsta skupine dionika i obilježja ispitanika). U istraživanju su sudjelovali predstavnici više skupina dionika - korisnika usluga, nevladinih udruga, domaćih i stranih banaka, poslovnih udruženja, dobavljača i drugih¹³. Najveći relativni odaziv na anketni upitnik zabilježen je u skupini nevladinih organizacija, a zatim financijskih institucija. Nalazi istraživanja provjereni su u posebnoj internoj radionici, a temeljem svih rezultata izrađena je matrica materijalnih utjecaja. Ocjena je pokazala da su najvažnija područja utjecaja: Zadovoljstvo korisnika, Transparentnost i Financiranje – podrška poduzetništvu i razvoju. Detaljnije o nalazima ocjene važnosti materijalnih utjecaja i ocjene pristupa upravljanju tim materijalnim utjecajima može se pronaći u HBOR-ovom Izvješću o društvenoj odgovornosti i održivosti 2019.

¹¹ Strategija poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak za razdoblje 2020. – 2024. (Strategija)

¹² 102-47

¹³ 102-43

Matrica materijalnih utjecaja HBOR-a^{14 15}

¹⁴ 102-44

¹⁵ 102-47

Jasna poveznica između strateškog usmjerenja HBOR-a i Ciljeva održivog razvoja

Ispitanici istraživanja procjene materijalnih utjecaja su potvrdili da postoji jasna poveznica između ciljeva održivog razvoja (Cilj 7, 8, 9, 11, 12 i 13) i djelovanja HBOR-a usmjerenog na ostvarivanje četiri strateška cilja definirana u Strategiji poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak za razdoblje 2020. – 2024. Rezultati upućuju i na to da HBOR ima daleko veći (mogući) utjecaj kroz Financiranje: zaštita klime i okoliša jer je najveći broj eksternih ispitanika, njih 60,78 posto, ocijenilo da HBOR može doprinijeti ostvarenju Cilja 7: Pristupačna i čista energija, dok je na drugom mjestu s 54,90 posto po ocjeni najvećeg mogućeg doprinosa Cilj 8: Dostojanstveni rad i gospodarstveni rast.

Strateški ciljevi	Ciljevi održivog razvoja kojima HBOR može najviše doprinijeti / na koje pozitivno utječe
Poticanje razvoja tržišta vlasničkog i kvazi-vlasničkog kapitala	
Poticanje ekonomski i socijalno uravnoteženog i održivog regionalnog, ruralnog i urbanog razvoja	
Poticanje oporavka gospodarstva od pandemije bolesti COVID-19 te konkurentnosti, uz naglasak na inovacije, digitalnu transformaciju i industriju 4.0	
Poticanje klimatski i energetske neutralnog gospodarstva kroz energetske učinkovitost, obnovljive izvore energije i zaštitu okoliša	

Može se zaključiti da u svjetlu Strategije poslovanja, HBOR u skladu sa svojim mandatom direktno doprinosi ostvarenju dva cilja održivog razvoja, a na strateškoj razini četiri cilja.

 	Direktan doprinos
   	Strateški i sektorski doprinos

Rezultati HBOR-ovog istraživanja svoju su potvrdu dobili i u nalazima komparativnog istraživanja u kojem je HBOR sudjelovao 2020. godine, kao član Međunarodnog kluba za financiranje razvoja (engl. *International Development Finance Club IDFC*). Alat umjetne inteligencije¹⁶ koji je pregledavao tekst HBOR-ovih Izvješća o održivosti iz 2018. i 2019. godine, te tražio jezične sklopove i terminologiju koja se može povezati s Ciljevima održivog razvoja pronašao je da su aktivnosti HBOR-a prikazane u izvješćima o održivosti podjednako usmjerene na sve grupe ciljeva. Od ukupnog broja spominjanja ciljeva

održivog razvoja, njih oko 30 posto bilo je ekonomskih, 30 posto okolišnih, dok je oko 18 posto bilo „društvenih“ ciljeva (Ciljevi 2-6: Svijet bez gladi, Zdravlje i blagostanje, Kvalitetno obrazovanje, Ravnopravnost spolova, Čista voda i sanitarni uvjeti). Najjače su naglašeni Cilj 7: Pristupačna i čista energija i Cilj 8: Dostojanstven rad i gospodarski rast, a u promatrane dvije godine, Cilj 13: Očuvanje klime, je osjetno dobio na važnosti. Dodatno, uočeno je i jačanje aktivnosti usmjerenih na jačanje korporativnog upravljanja (Cilj 16: Mir, pravda i snažne institucije) te jačanju partnerstva s dionicima (Cilj 17: Partnerstvom do ciljeva).

¹⁶ OECD-ov „SDG tracker tool“ korišten je za pregled dokumenata banaka sudionica istraživanja i mapiranje aktivnosti koje se mogu povezati s Ciljevima održivog razvoja. Više o nalazima istraživanja može se pronaći u IDFC SDG Framework Report: Towards SDG Alignment

Zadovoljstvo korisnika

Osiguran kontinuitet podrške kroz programe kreditiranja u uvjetima COVID-a

Svih 9 programa kreditiranja HBOR-a bilo je aktivno i tijekom 2020. godine izravno ili putem poslovnih banaka. Tijekom 2020. godine nastavljeno je kreditiranje privatnog i javnog sektora putem financijskih instrumenata. U skladu s okolnostima poslovanja u 2020. godini uvedeno je šest novih programa kreditiranja obrtnih sredstava u okviru Mjera COVID-19. Radi poticanja banaka na kreditiranje poduzetnika, u okviru Mjera COVID-19 u 2020. godini uvedeni su novi načini osiguranja kojima HBOR preuzima do 90 posto rizika povrata kredita koje banke odobre poduzetnicima.

Digitalizacija kreditnih zahtjeva

U 2020. godini nastavljene su aktivnosti na digitalizaciji procesa obrade kreditnih zahtjeva od inicijalnog upita potencijalnog korisnika, preko zahtjeva, pa do donošenja odluke i sklapanja ugovora (tzv. *loan origination*). Dio ovog procesa, inicijalni upit, je digitaliziran i pušten u rad. Digitalizacija ostalih dijelova procesa je u tijeku, s time da se aktivnosti odvijaju u 2 smjera – digitalizacija zahtjeva koje HBOR zaprima izravno od korisnika i digitalizacija zahtjeva od poslovnih banaka.

HBOR
HRVATSKA BANKA
ZA OBNOVU I RAZVITAK
Kreditni upit
Prijava Registracija
1 Korisnički podaci 2 Zaporka
Korisničko ime ili e-adresa
Korisničko ime ili e-adresa
Zaboravljena zaporka Dalje

Mjerenje utjecaja projekata

Slijedom zahtjeva za izvještavanje o održivosti i utjecajima aktivnosti na društvo, klimu i okoliš, HBOR kontinuirano radi na prilagodbi dokumentacije i procesa prikupljanja nefinancijskih podataka o klijentu ili projektu. Tako je opseg nefinancijskih podataka koje HBOR prikuplja od korisnika i poslovnih banaka dodatno proširen pa je sada u informacijskom sustavu moguće identificirati i ulaganja u područja:

- Industrija 4.0 i ulaganja u digitalizaciju;
- Istraživanje, razvoj i inovacije – RDI (engl. *Research, Development and Innovation*);
- Socijalna infrastruktura i/ili ulaganja usmjerena na umanjenje negativnih demografskih kretanja.

Regionalna prisutnost u Hrvatskoj kroz područne urede

HBOR putem svoje mreže 6 područnih ureda, koji djeluju u području sjeverozapadne Hrvatske, Dalmacije, Istre, Primorja i Gorskog Kotara, Like, Slavonije i Baranje, provodi aktivnosti usmjerene na savjetovanje i informiranje poduzetnika o korištenju HBOR-a kao izvora financiranja za pokretanje poslovanja, rasta i razvoja. Područni uredi imaju važnu ulogu u edukaciji poduzetnika, posebno onih koji tek razmišljaju o ulasku u poduzetništvo, kao i suradnji s predstavnicima lokalnih vlasti koji investicijama stvaraju preduvjete za povećanje gospodarskih aktivnosti.

U 2020. godini područni uredi su prilagodili svoje aktivnosti i način rada pandemijskim uvjetima i epidemiološkim mjerama. Aktivnosti su se u većem dijelu odvijale putem različitih digitalnih platformi i telefonski, ovisno o raspoloživim tehničkim mogućnostima. Sve aktivnosti informiranja i savjetovanja o uvjetima korištenja kreditnih sredstava HBOR-a, te pružanja pomoći pravnim i fizičkim osobama kako u pripremi investicijske dokumentacije tako i u postupku odobrenja kredita, korištenja kredita i praćenja efekata ulaganja su nastavljene i intenzivirane, što je bilo posebno važno za upoznavanje zainteresirane javnosti s uvjetima HBOR-ovih COVID mjera. Sveukupno, područni uredi su tijekom 2020. godine zajedno realizirali više kontakata i sastanaka (većinom telefonski i online), a nešto manji broj prezentacija i edukacija (putem webinarima umjesto uživo) što se može pripisati potpunom ili djelomičnom ograničavanju aktivnosti zbog sprječavanja širenja epidemije u značajnom dijelu gospodarstva zemlje te ograničenih kapaciteta korisnika za online komunikaciju. Ipak, dugogodišnje platforme suradnje i uspostavljeni kontakti s različitim skupinama dionika: uredima za gospodarstvo jedinica lokalne uprave i samouprave, gospodarskim i obrtničkim komorama, poduzetničkim centrima i razvojnim agencijama, zavodima za zapošljavanje te lokalnim akcijskim grupama značajno su olakšali prilagodbu aktivnosti područnih ureda novim uvjetima rada i osigurali kontinuitet podrške korisnicima.

Transparentnost

HBOR ima više različitih mehanizama za informiranje različitih skupina javnosti o poslovanju i načinu donošenja odluka koji imaju utjecaj na okoliš i društvo, pri čemu se rukovodi zakonskim propisima, sektorskim praksama i standardima multilateralnih financijskih institucija. Ovi se mehanizmi preispituju i unapređuju slijedom:

- pitanja i zabrinutosti pojedinih skupina javnosti, uz uvažanje dvojnog karaktera HBOR-a kao financijske i javne institucije,
- Strategije poslovanja za razdoblje 2020. - 2024. u kojoj se navodi da će HBOR u svojim aktivnostima „posebnu pozornost posvetiti ostvarivanju ciljeva postavljenih UN-ovom *Agendom 2030* za održivi razvoj kao i najnovijih klimatskih ciljeva utvrđenih Pariškim sporazumom“, te
- interesa javnosti za kriterije na temelju kojih HBOR provodi analitičke preglede (*engl. screening*) dokumentacije i donosi odluke o kreditiranju i osiguranju pojedinih projekata.¹⁷

Tijekom 2019. godine upravo su pojedine nevladine organizacije koje djeluju u Hrvatskoj i EU od HBOR-a tražile da preispita svoje procedure i pristup izvještavanju i transparentnosti, provođenju analitičkih pregleda pojedinih projekata vezano za okolišne i društvene kriterije (s posebnim naglaskom na procjenu rizika vezano za ljudska prava, okoliš i korupciju) te pozvale HBOR da objasni svoj pristup upravljanju klimatskim promjenama i eksplicitno se ogradi od financiranja fosilnih projekata. Slijedom Preporuka Europskog ombudsmana u slučaju 212/2016/JN za godišnje izvještavanje o radu izvozno-kreditnih agencija država članica koje izrađuje Europska komisija¹⁸, države članice pozvane su unaprijediti kvalitetu i opseg izvještaja koji svake godine države članice podnose Europskoj komisiji. Također, HBOR je pozvan da unaprijedi svoje izvozno-kreditne aktivnosti u skladu s Preporukama Vijeća o zajedničkom pristupu kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države i dubinskoj procjeni okolišnih i društvenih utjecaja i rizika Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) (Preporuke Vijeća OECD-a).¹⁹ Slijedom ovih poziva te politika i praksi drugih izvozno-kreditnih institucija HBOR je analizirao svoje prakse u dijelu obrade i odobrenja zahtjeva za izvozno osiguranje i kreditiranje. Analiza je pokazala da postoji potreba za definiranjem operativnih procedura kako bi se svrhovitije ugradile Preporuke Vijeća OECD-a. Utvrđeno je da poseban naglasak treba staviti na identifikaciju utjecaja projekata, analizu prikupljenih podataka, prijedloge budućeg praćenja, donošenja odluka o (ne)praćenju izvozne transakcije, javnu objavu, izvještavanje i drugo.²⁰ Izrada operativnih procedura i unapređenje HBOR-ovih postupanja započelo je krajem je 2019. godine, a u prvom kvartalu 2021. godine usvojen je interni akt kojim se određuje primjena OECD Preporuke o zaštiti

¹⁷ 417-1

¹⁸ Europska komisija bi trebala izmijeniti obrazac izvještavanja s ciljem poboljšanja metode izvještavanja kako bi joj se omogućila procjena je li izvozno-kreditna agencija neke države članice propustila poštivati ciljeve i obaveze EU-a te bi trebala osmisliti metodologiju za izvještavanje o nefinancijskim temama.

¹⁹ Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence (The “Common Approaches”)

²⁰ 102-11

okoliša i utjecaju na društvo i OECD Preporuke o održivom izvoznom kreditiranju te propisuje način i postupak provjere zahtjeva, klasifikacije projekata (A, B ili C), detaljne procjene utjecaja za kategorije A i B, postupke evaluacije, odlučivanja i nadzora nad projektom te objavu informacija i izvještavanje. Detaljnije informacije o načinu primjene OECD preporuka, internom pravilniku, podržanim projektima, kao i kontakt adresa: odrzivost@hbor.hr na koju dionici mogu poslati svoje upite i zabrinutosti o projektima, objavljene su na mrežnoj stranici, u rubrici ODRŽIVOST na hrvatskom i engleskom jeziku.

Slijedom zahtjeva Europskog ombudsmana za unapređenje metodologije i procedura koje koriste države članice kad jednom godišnje podnose izvještaj Europskoj komisiji o radu svojih izvozno-kreditnih agencija²¹, Europska komisija je pokrenula izmjenu sadržaja obrasca kojim izvozno-kreditne agencije na godišnjoj razini izvještavaju Europsku komisiju o svom radu temeljem Uredbe 1233/2011²². Informacije o ovim izmjenama HBOR je pratio kao član hrvatske delegacije u Radnoj skupini za izvozne kredite Vijeća EU. Donesen je novi prošireni obrazac, a izvozno-kreditne agencije po novom obrascu trebaju izvijestiti po prvi put u 2021. godini, za izvještajnu godinu 2020., što je HBOR i učinio.²³

Dodatno, Strategija poslovanja potaknula je potrebu izrade i usvajanje posebne politike o mjerama borbe protiv klimatskih promjena i smanjenju CO₂ emisija te potrebu identifikacije i ugradnje klimatskih rizika u interne akte i postupanja. Ova posebna politika bit će definirana u okviru strateškog operativnog plana za provedbu strateškog cilja HBOR-a: Poticanje klimatski i energetski neutralnog gospodarstva. S obzirom na složenost problematike i postojeće kapacitete, tijekom 2020. godine, nakon aktivnosti poduzetih u okviru pripreme Izvješća o društvenoj odgovornosti i održivosti, izrađen je i prijavljen za financiranje Europskoj komisiji projektni prijedlog koji za cilj ima uspostavu internog okvira za održivo financiranje HBOR-a, a koji uključuje i izradu internih politika, metodologija, alata, podizanje kapaciteta i uspostavu internog sustava upravljanja. HBOR-ov projektni prijedlog prihvaćen je kao jedan od 13 projekata iz Hrvatske, u okviru Instrumenta tehničke pomoći²⁴, a početak provedbe projekta očekuje se rujnu 2021. godine.

Vežano za zahtjeve za pristup informacijama, HBOR je od 1. 1. 2019. uskladio svoje procese i dokumentaciju sukladno presudi Vrhovnog suda. Nova praksa davanja informacija o izravnim korisnicima plasmana HBOR-a obuhvaća četiri kategorije informacija: naziv izravnog korisnika, iznos, namjenu i naziv projekta. Također, u 2020. godini Ured Uprave vodi postupak primanja, pregleda i davanja odgovora na pitanja, upozorenja i informacije zainteresiranih strana te nakon konzultacija s relevantnim internim stručnim službama pravovremeno odgovara na predmetne upite.

²¹ [Recommendation of the European Ombudsman in case 212/2016/JN on the European Commission's annual reviewing of Member States' export credit agencies](#)

²² Checklist for Reporting according to Regulation (EU) 1233/2011

²³ Annual Activity Report in accordance with Regulation (EU) No. 1233/2011 of the European Parliament and of the Council of 16 November 2011 on the application of certain guidelines in the field of officially supported export credits and repealing Council Decisions 2001/76/EC and 2001/77/EC.

²⁴ Technical Support Instrument TSI 2021

Financiranje | podrška poduzetništvu i razvoju

Najbrojniji korisnici HBOR-ovih kredita tijekom 2020. godine bili su mali i srednji poduzetnici kojima je odobreno 1.168 kredita, odnosno 88 posto ukupno odobrenih kredita u iznosu od 1,57 milijarde kuna

Ublažavanje negativnih posljedica pandemije COVID-19 na gospodarstvo

Radi ublažavanja negativnih posljedica pandemije COVID-19 na gospodarstvo, HBOR je već u ožujku 2020. godine uveo niz novih mjera:

- omogućeno korištenje moratorija i reprogram postojećih obaveza svim klijentima, u trajanju do 16 mjeseci za pojedine sektore uz pojednostavljene i ubrzane procese obrade
 - ponuđenu mogućnost korištenja moratorija klijenti su prihvatili za više od 1.600 odobrenih kredita čime je glavnica u iznosu većem od 12,80 milijardi kuna stavljena u poček. Iznos glavnice stavljene u poček predstavlja gotovo polovicu ukupnog bruto kreditnog portfelja HBOR-te istovremeno gotovo 30 posto ukupne glavnice koju je bankovni sustav stavio u poček po obvezama poduzetnika
- uvedene su privremene mjere i novi programi kreditiranja obrtnih sredstava s kamatnom stopom već od 0 posto
 - posebne privremene mjere za osobito pogođene sektore (turizam, drvoprerađivačka industrija, poljoprivreda, prerada poljoprivrednih proizvoda i šumarstvo)
 - do kraja 2020. godine po programima kreditiranja u okviru Mjera COVID – 19 HBOR je odobrio gotovo 1,30 milijardi kuna kredita. S obzirom na to da su u okviru Mjera COVID-19 sve banke u Republici Hrvatskoj poduzetnicima odobrile ukupno nešto više od 1,7 milijardi kuna kredita, odobreni krediti HBOR-a čine 43 posto ukupnog iznosa kredita koji su tijekom 2020. godine odobreni poduzetnicima u okviru Mjera COVID-19
- pojačano kreditiranje obrtnih sredstava zbog potreba gospodarstva
 - u 2020. godini zbog pojačane potrebe gospodarstva, gotovo 50 posto sredstava bilo je odobeno za obrtna sredstva što je značajno više nego 2019. godine kada je 19 posto sredstava bilo odobreno za obrtna sredstva;
- uvedeni novi načini osiguranja kredita i izdavanja jamstava kojima HBOR preuzima do 90 posto rizika povrata kredita
 - uz HBOR-ove programe osiguranja kredita u okviru Mjera COVID-19 banke su tijekom 2020. godine poduzetnicima odobrile 1,24 milijarde kuna kredita za likvidnost
- pojačane aktivnosti izravnog kreditiranja i izravne komunikacije s korisnicima
 - zbog provođenja Mjera COVID-19, u okviru kojih je HBOR pojedine programe provodio izravno, broj izravno odobrenih kredita povećan je za gotovo 2,5 puta u

odnosu na 2019. godinu, odnosno 4 puta u odnosu na 2018. godinu pri čemu je broj zaposlenih u HBOR-u ostao na istoj razini

- osiguran kontinuitet provedbe svih postojećih programa kreditiranja i financijskih instrumenata, programa izvozno-kreditnog osiguranja i programa poticanja razvoja tržišta rizičnog kapitala

Potporna inovativnim poduzećima kroz fond FRC2 Croatia Partners

FRC2 Croatia Partners SCSp je fond rizičnog kapitala koji je osnovan dijelom iz sredstava ESIF Financijskih instrumenata kroz suradnju s Europskim investicijskim fondom (EIF), a dijelom iz sredstava privatnih ulagatelja. HBOR je u lipnju 2019. godine, nakon provedenih internih analiza i odobrenja, postao jedan od ulagatelja u fond, no ne sudjeluje u odabiru poslovnih subjekata u koja će fond ulagati.

Fond se sastoji od dvije komponente:

- akceleratorskog programa namijenjenog inovativnim start-upovima koji imaju samo poslovnu ideju (Start-up škola) ili prototip (Akcelerator) i
- ulaganja vlasničkog kapitala (VC) namijenjenog poduzećima koja već posluju, imaju prve kupce i koja su već prošla ranu fazu razvoja.

Fond ulaže u poduzeća u Republici Hrvatskoj u najranijim fazama razvoja koja imaju potrebnu inovativnost i želju za uspjehom. Od osnivanja u lipnju 2019. pa sve do kraja 2020. godine fond je pregledao više od 1.300 prilika za ulaganje, završena su tri akceleratorska programa te je u 82 investicije uloženo gotovo 14,3 milijuna eura.

CROGIP

EIF i HBOR su u siječnju 2019. godine potpisali ugovor kojim je pokrenut *Croatian Growth Investment Programme* (CROGIP).

CROGIP inicijativa ima za cilj potaknuti ulaganja u mala i srednja te srednje kapitalizirana poduzeća u vrijednosti od najmanje 200 milijuna eura. Ovom zajednički razvijenom programu EIF i HBOR doprinose svaki s po 40 milijuna eura.

Očekuje se da će CROGIP katalizirati dodatna ulaganja u fondove i poduzeća. CROGIP je pokrenut u okviru *EIF-NPI Equity* platforme i Investicijskog plana za Europu. *EIF-NPI Equity* platforma je suradnička inicijativa *EIF-a* koja ima za cilj malim, srednjim i srednje kapitaliziranim poduzećima osigurati bolji pristup sredstvima, pomoći u defragmentizaciji tržišta (vlasničkog) kapitala i potaknuti usklađivanje nacionalnih, EU i privatnih izvora financiranja. HBOR je ovoj inicijativi pristupio 2016. godine.

EIF i HBOR zajednički ulažu sredstva CROGIP inicijative u:

- fondove rizičnog kapitala kojima upravljaju društva koja je odabrao EIF sukladno svojim metodologijama, te

- su-investiranje uz fondove koji već imaju uspostavljen odnos s EIF-om i pozitivne reference.

Osim općeg cilja osiguravanja podrške hrvatskim poduzećima i otvaranja novih radnih mjesta kroz osiguravanje dostupnosti vlasničkog/rizičnog kapitala, svrha CROGIP-a je i razvoj tržišta i institucionalnih kapaciteta za financiranje vlasničkim/rizičnim kapitalom u Republici Hrvatskoj podržavanjem društava za upravljanje koja značajan dio svojih ulaganja usmjeravaju u hrvatska poduzeća.

EIF omogućava i ulaganje u fondove i su-investiranje u odabranim društvima za upravljanje s pozitivnim referencama prema kriterijima koje je HBOR unaprijed definirao kroz CROGIP. Osim EIF-ovih kriterija za odabir, fondovi moraju zadovoljiti uvjet da u svojoj investicijskoj strategiji imaju utvrđeno da će najmanje 70 posto ukupnih ulaganja fonda uložiti u društva koja su osnovana u Republici Hrvatskoj i koja najveći dio poslovanja obavljaju u Republici Hrvatskoj i/ili koja će planiranim ulaganjima započeti dugoročno poslovanje u Republici Hrvatskoj pri tome zapošljavajući značajan broj domaćih radnika.

EIF je prema uvjetima CROGIP inicijative i svojim internim procedurama odabrao tri fonda u koja će se uložiti sredstva CROGIP inicijative i to: Adriatic Structured Equity Fund, Prosperus Growth Fund i Croatian Mezzanine Debt Fund.

Investicijski fond Inicijative triju mora

Inicijativa triju mora, platforma za suradnju 12 zemalja članica Europske unije na području triju mora (Jadran, Baltik i Crno more), osnovana je radi pružanja podrške zajedničkim prekograničnim strateškim projektima s naglaskom na energetske, prometne i digitalnu povezanost regije.

Investicijski fond Inicijative triju mora kreiran je kao financijski alat uz čiju pomoć se ulaže kapital u projekte Inicijative (investicije u rizični i kvazi rizični kapital). HBOR je, kao razvojna banka Republike Hrvatske, bio pozvan sudjelovati u strukturiranju Fonda. Investicijski cilj Fonda je korištenje raspoloživih sredstava za ulaganje u infrastrukturne projekte kojima se doprinosi sigurnosti i raznolikosti opskrbe energijom, smanjenju emisija i troškova prijevoza, gospodarskoj, društvenoj i digitalnoj povezanosti zemalja članica Europske unije te integraciji kroz smanjenje razlika u kvaliteti infrastrukture. S namjerom kreiranja okvira suradnje razvojnih financijskih institucija na uspostavljanju Fonda, 6 razvojnih financijskih institucija (iz Poljske, Rumunjske, Češke, Slovačke, Latvije i Hrvatske) potpisalo je 2018. godine neobvezujuće Pismo namjere o osnivanju Investicijskog fonda Inicijative.

Vlada Republike Hrvatske donijela je 14. listopada 2020. odluku o ulaganju u Fond sa svrhom poticanja ostvarivanja zajedničkih projekata na području Inicijative. HBOR je ovom odlukom ovlašten da u svoje ime, a za račun Vlade Republike Hrvatske, provede ulaganje u Fond u iznosu do 20 milijuna eura uvećano za naknade i troškove pristupanja i sudjelovanja u Fondu.

HBOR je pristupio Fondu u prvom kvartalu 2021. godine.

Financijski instrumenti

HBOR je tijekom 2020. godine provodio pet financijskih instrumenata, od kojih su privatnom sektoru bili namijenjeni ESIF Krediti za rast i razvoj i Investicijski krediti za ruralni razvoj koje HBOR provodi putem poslovnih banaka te Obrtna sredstva za ruralni razvoj koji HBOR provodi izravno. Kroz ESIF Kredite za rast i razvoj omogućavaju se povoljna sredstva za dugoročne investicijske kredite mikro, malim i srednjim poduzetnicima pri čemu se 50 posto kredita iz izvora Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) financira po kamatnoj stopi od 0 posto, a drugih 50 posto kredita iz izvora poslovne banke financira po tržišnoj kamatnoj stopi koju utvrđuje poslovna banka. Mikro, malim i srednjim poduzetnicima poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora na raspolaganju su u 2020. godini bila sredstva financijskog instrumenta Investicijski krediti za ruralni razvoj, s kamatnom stopom od 0 posto za 50 posto kredita, dok se drugih 50 posto kredita financiralo po tržišnoj kamatnoj stopi koju utvrđuje poslovna banka. Ovaj financijski instrument je potencijalnim korisnicima bio dostupan od rujna 2019. godine, a zahtjevi po ovom programu zaprimani su do 5. 7. 2021. Uslijed javnozdravstvene krize uzrokovane pandemijom COVID-19, kao jednu od mjera suzbijanja posljedica ove krize, HBOR od lipnja 2020. godine provodi financijski instrument Obrtna sredstva za ruralni razvoj. Isti je namijenjen mikro, malim i srednjim poduzetnicima poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora za financiranje obrtnih sredstava potrebnih za otklanjanje nestabilnosti u odvijanju proizvodnje i financiranje tekućeg poslovanja po fiksnoj kamatnoj stopi od 0,5 posto uz samo zadužnicu kao instrument osiguranja.

Dva financijska instrumenta namijenjena su javnom sektoru i odnose se na ulaganje u energetska učinkovitost zgrada javnog sektora i javnu rasvjetu te su detaljnije opisani u poglavlju Financiranje – podrška zaštiti klime i okoliša.

Suradnja s HAMAG-BICRO-om

U 2020. godini HBOR je nastavio poslovnu suradnju s HAMAG-BICRO-om kroz ukupno tri HAMAG-BICRO jamstvena programa:

- **ESIF pojedinačna jamstva za investicijske kredite i kredite za obrtna sredstva**, namijenjena subjektima malog gospodarstva uključujući novoosnovane subjekte, kojima se daje jamstvo za pokriće dijela glavnice kredita ili leasinga, sufinancirana iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj u skladu s Operativnim programom za konkurentnost i koheziju (OPKK) 2014.-2020. Minimalno trajanje jamstva za investicijske kredite je do 10 godina, a za kredite za obrtna sredstva do 5 godina. Maksimalni iznos jamstva za investicijske kredite je do 4 milijuna eura, a za obrtna sredstva do 1 milijun eura.
- **ESIF pojedinačna jamstva za ruralni razvoj**, kojima se, mikro, malim i srednjim subjektima u poljoprivrednom, prerađivačkom i šumarskom sektoru želi olakšati pristup financiranju putem financijskih institucija koje će im dati jamstvo za pokriće dijela glavnice kredita ili leasinga u skladu s uvjetima Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine. Minimalno trajanje jamstva je 12 mjeseci, a

maksimalno 15 godina, a maksimalni iznos jamstva je 1,3 milijuna eura. Pojedinačna jamstva sufinancirana su sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Jamstva je moguće dobiti za sve lokacije u Hrvatskoj, osim za gradove Zagreb, Osijek, Rijeka i Split.

- **ESIF ograničeno portfeljno jamstvo**, namijenjeno lakšem pristupu financiranju mikro, malih i srednjih subjekata malog gospodarstva sufinancirano sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj, a kojim se daje jamstvo za pokriće dijela glavnice i ugovorene kamate kredita ili leasinga uključenih u portfelj. Minimalno trajanje jamstva je 12 mjeseci, a maksimalno 10 godina. Maksimalni iznos jamstva je 150 tisuća eura. U portfelj se mogu uključiti samo novi krediti/leasing (isključeno je refinanciranje postojećih kredita/leasinga).

Suradnja sa županijama, općinama i gradovima – subvencija kamatne stope i niže kamatne stope za područja pogođena potresom

HBOR je uspostavio i suradnju s pojedinim županijama, općinama i gradovima u okviru koje poduzetnici koji ulažu na tom području mogu računati na subvenciju kamatne stope na kredite HBOR-a iz sredstava županije, općine ili grada uz kamatnu stopu već od nula posto.

Dodatno, u cilju brže obnove objekata i opreme, uspostavljanja redovnog poslovanja te poticanja gospodarskog razvitka područja pogođenih potresom, za sve poduzetnike koji posluju ili će poslovati na području Sisačko-moslavačke županije, a potencijalno i Zagrebačke i Karlovačke županije, HBOR je donio posebne pogodnosti kod kreditiranja investicija privatnog i javnog sektora te obrtnih sredstava u vidu snižene kamatne stope i smanjenih zahtjeva za instrumentima osiguranja, ukinutih naknada za obradu kredita i izmjene uvjeta.

Podizanje kvalitete smještaja kreditiranjem privatnih iznajmljivača

U veljači 2019. godine Ministarstvo turizma, HBOR i poslovne banke potpisali su Sporazum o poslovnoj suradnji u provedbi kreditiranja privatnih iznajmljivača koji se provodio i u 2020. godini. Cilj ovog programa je ujednačavanje standarda smještajnih objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, podizanje razine kvalitete i dodatne ponude privatnog smještaja. Financiranje se temelji na kreditnim sredstvima HBOR-a, dok Ministarstvo turizma subvencionira kamatnu stopu u visini od 1 posto godišnje za cijelo vrijeme trajanja kredita što omogućuje da kamatna stopa za krajnje korisnike kredita iznosi 2 posto za kredite u kunama koji su ugovoreni uz valutnu klauzulu vezanu za euro, odnosno 2,7 posto za kredite odobrene u kunama. Provedba programa je završila 30. 6. 2021.

Podrška izvoznicima i poslovi osiguranja izvoza

Hrvatske izvoznike HBOR je tijekom 2020. godine podržao u više od 800 projekata ukupnim iznosom od gotovo 4,70 milijarde kuna: izvoznicima su po svim programima odobrena ukupno 362 kredita u iznosu od 2,44 milijarde kuna, a kroz police osiguranja izvoza osigurano je 425 projekata izvoznika u vrijednosti od gotovo 2,10 milijarde kuna i odobreno je 18 izvoznih bankarskih garancija po nalogu izvoznika u iznosu od 154,00 milijuna kuna.

HBOR je s ukupno 10 aktivnih programa osiguranja izvoza pokrio sve segmente tržišta, od mikro izvoznika, malih i srednjih izvoznika te velikih izvoznika. Kod HBOR-a su se osiguravali izvoznici iz različitih industrijskih sektora uključujući i turistički sektor. HBOR je ujedno podržao i banke koje su financirale poslovanje izvoznika, kao i osiguravajuća društva kroz poslove reosiguranja izvoznih potraživanja. Slijedom nove Uredbe o osiguranju izvoza Vlade RH, usvojene u travnju 2020. godine, HBOR-u je omogućeno uvođenje novih oblika poslova osiguranja izvoza, proširenje opsega poduzetnika koji mogu koristiti programe osiguranja izvoza, šire definiranje pojma izvoza i reosiguranje rizika privatnih kreditnih osiguratelja koji imaju sjedište i izvan RH.

Tako su glavne aktivnosti po poslovima osiguranja izvoza u 2020. godini bile usmjerene na suzbijanje negativnih posljedica pandemije COVID-19 na hrvatsko gospodarstvo te na proširenje opsega poslova osiguranja izvoza u svrhu jačanja podrške poduzetnicima koji doprinose internacionalizaciji gospodarstva. Sagledavši strukturu ukupnog osiguranog prometa u 2020. godini, najveći udio osiguranog prometa koji iznosi 1,09 milijardi kuna, odnosi se na osigurane kredite za likvidnost izvoznicima koji su pogođeni krizom uzrokovanom pandemijom COVID-19. Istovremeno, izvoznici su pokazali povećani interes za osiguranjem izvoznih potraživanja od inozemnih kupaca te je u okviru postojećih programa osiguranja izvoznih potraživanja HBOR izvoznicima osigurao promet u iznosu od 768,25 milijuna kuna.

Financiranje | podrška zaštiti klime i okoliša

Poticanje održivog, klimatski i energetske neutralnog gospodarstva u Strategiji poslovanja HBOR-a prepoznato je kao jedan od strateških ciljeva u skladu sa Ciljevima održivog razvoja UN-a i ciljevima Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama

Poticanje zaštite okoliša jedna je od HBOR-ovih prioritarnih djelatnosti definiranih u Statutu HBOR-a i Zakonu o HBOR-u. Aktivnosti koje imaju negativan utjecaj na okoliš, a koje nisu u značajnijoj mjeri ublažene ili kompenzirane, nisu prihvatljive za financiranje ni po jednom programu ili proizvodu HBOR-a.²⁵ Poticanje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije neke su od ciljanih namjena HBOR-ovih programa kreditiranja Investicije privatnog sektora i Investicije javnog sektora. Svi projekti koje HBOR financira pripremljeni su i provode se u skladu s važećim nacionalnim zakonskim propisima i HBOR-ovim kriterijima prihvatljivosti, a dodatno se pregledavaju i s obzirom na pojedine okolišne i društvene rizike. U financiranju projekata koje HBOR direktno provodi, proceduru ocjene utjecaja projekata na okoliš (engl. *screening*) provodi Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša, pri čemu se projekti svrstavaju u kategorije rizika oznaka A, B ili C.

Ocjena se provodi temeljem Upitnika zaštite okoliša²⁶ koji je sastavni dio obvezne dokumentacije za podnošenje zahtjeva za izravno kreditiranje za programe Poduzetništvo mladih, žena i početnika, Investicije privatnog sektora, Investicije javnog sektora i EU projekti. U slučaju kreditiranja putem poslovnih banaka, one utjecaj na okoliš provjeravaju sukladno svojim metodologijama, ali prema potrebi utjecaj na okoliš može analizirati i HBOR. Ako je riječ o kreditiranju iz izvora posebnih financijskih institucija, pri izradi mišljenja o utjecaju projekta na okoliš, uzimaju se u obzir i Preporuke OECD-a te standardi tih posebnih financijskih institucija. Za 9 glavnih grupa programa provedene su i dodatne prilagodbe informacijskog sustava radi bolje identifikacije i praćenja projekata. Tako je moguće identificirati projekte koji se mogu svrstati u kategoriju zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

²⁵ Opći kriteriji prihvatljivosti HBOR-a je interni akt koji definira općenite značajke, ograničenja i posebnosti koji se primjenjuju kod kreditiranja projekata/klijenata prema sedam programa kreditiranja. Aktivnosti s negativnim utjecajem na okoliš ne smiju se financirati u svim programima i proizvodima HBOR-a.

²⁶ Upitnik o zaštiti okoliša sadrži pitanja o profilu podnositelja zahtjeva i njegovim politikama upravljanja okolišem, politici kvalitete upravljanja ili politici zaštite zdravlja i sigurnosti; profilu lokacije, povijesti lokacije te postojećim aktivnostima na lokaciji, sve s aspekta zaštite okoliša, te stanju okoliša, zraku i ispuštanju otpadnih emisija, upotrebi vode, ispuštanju otpadnih voda te nastajanju i gospodarenju otpadom.

Nastavak uspješne provedbe ESIF kredita za energetske učinkovitost

Tijekom 2020. godine HBOR je nastavio s iznimno povoljnim uvjetima financiranja unapređivanja energetske učinkovitosti u zgradama javnog sektora i osiguranja ušteda u sustavu javne rasvjete.

ESIF Krediti za energetske učinkovitost u zgradama javnog sektora

Ovi su krediti usmjereni na postizanje smanjenja potrošnje energije za grijanje i/ili hlađenje na godišnjoj razini od najmanje 50 posto uz iznimno povoljne uvjete. Krediti su namijenjeni jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave, javnim ustanovama ili ustanovama koje obavljaju društvene djelatnosti, tijelima državne vlasti, ministarstvima, središnjim državnim uredima, državnim upravnim organizacijama i uredima državne uprave u županijama, vjerskim zajednicama koje obavljaju društvene djelatnosti i udrugama koje obavljaju društvene djelatnosti i imaju javne ovlasti uređene posebnim zakonom. Najniži iznos je 100.000 kuna, a najviši 60.000.000 kuna, uz kamatnu stopu 0,1 posto - 0,25 posto - 0,5 posto, a koja se određuje ovisno o stupnju razvijenosti područja na kojem se ulaganje provodi. Korisnici kredita oslobođeni su plaćanja svih naknada koje se uobičajeno obračunavaju pri realizaciji kredita. Tijekom 2020. godine HBOR je odobrio deset kredita za financiranje energetske učinkovitosti u ukupnoj vrijednosti većoj od 28,66 milijuna kuna.

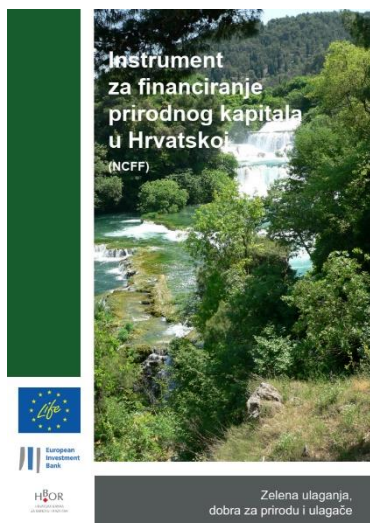
ESIF Krediti za javnu rasvjetu

Ovi krediti namijenjeni su izgradnji novih naplatnih i kontrolnih brojila električne energije, ugradnji rasvjetne i regulacijske opreme, ugradnji fotonaponskih sustava napajanja javne rasvjete s distribuiranim ili centralno smještenim fotonaponskim panelima i to isključivo u funkciji napajanja sustava javne rasvjete. Prihvatljiva za financiranje su ulaganja koja rezultiraju uštedom energije od najmanje 50 posto u odnosu na postojeće stanje. Najniži iznos kredita je 500.000 kuna, a najviši 15.000.000 kuna, uz kamatnu stopu 0,1 posto - 0,25 posto - 0,5 posto, ovisno o stupnju razvijenosti općina i gradova. HBOR je tijekom 2020. godine zaključio petnaest ugovora o kreditiranju javne rasvjete s osam općina i sedam gradova ukupne vrijednosti većoj od 66,54 milijuna kuna.

U prošlogodišnjem izvješću najavljeno je pokretanje novog financijskog instrumenta ESIF Krediti za energetske učinkovitost za poduzetnike. Nastupom epidemije bolesti COVID-19 zaustavljen je daljnji tijek procesa u smjeru zaključivanja ovog financijskog instrumenta s odabranim poslovnim bankama i Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Situacija na tržištu, uslijed gospodarskih posljedica, pokazala je kako bi investicijska ulaganja u projekte energetske učinkovitosti privatnog sektora bile malog intenziteta. Poduzetnici su prvenstveno tražili obrtna sredstva te je naglasak bio na održavanju likvidnosti, dok su prognoze novih investicija bile izrazito male. Resursi banaka su također bili usmjereni na problematiku restrukturiranja i moratorija kredita, a nadležna ministarstva preusmjerila su sredstva kroz bespovratna sredstva umjesto kroz kredite i prilagodila uvjete programa novim potrebama poduzetnika za obrtnim sredstvima.

Studije slučaja – NCFF, ELENA i EIAH

Uspješna izgradnja kapaciteta za primjenu NCFF - financijskog instrumenta za očuvanje i održivo korištenje prirodnog kapitala

HBOR je prva nacionalna razvojna banka u EU koja se uključila u provedbu financijskog instrumenta *Natural Capital Financing Facility* (NCFF). Riječ je financijskom instrumentu koji kombinira sredstva Europske investicijske banke (EIB) i sredstva LIFE programa - programa Europske komisije za okoliš i klimatske aktivnosti. Namijenjen je financiranju projekata koji doprinose očuvanju i održivom korištenju prirodnog kapitala, kao i prilagodbi klimatskim promjenama uz korištenje prirodnih rješenja, i to u područjima zelenog poduzetništva, zelene infrastrukture, plaćanja usluga ekosustava i kompenzacijskih mjera otklanjanja šteta u okolišu. Izgradnja internih kapaciteta HBOR-a za primjenu ovog instrumenta provodi se uz pomoć konzultanata i usmjerena je

na četiri grupe aktivnosti: podizanje svijesti, identifikacija potencijalnih projekata, definiranje uvjeta NCFF instrumenta te tehnička analiza i podizanje kapaciteta HBOR-a za njegovo provođenje. Od početka provedbe projekta, u okviru grupe aktivnosti podizanja svijesti izrađeni su informativni materijali, identificirane su ključne zainteresirane strane i potencijalni korisnici financijskog instrumenta te organizirane radionice i sastanci. U okviru mrežne stranice HBOR-a kreirana je posebna stranica o NCFF instrumentu koja služi kao elementarni vodič potencijalnim korisnicima kredita. Zainteresirani korisnici mogu naći informacije o ciljevima NCFF-a, kriterijima prihvatljivosti korisnika, prihvatljivim kategorijama, uvjetima kreditiranja, propisanoj obveznoj dokumentaciji i drugo. Potencijalni korisnici mogu pronaći relevantne informacije o NCFF-u u brošuri *Instrument za financiranje prirodnog kapitala u Hrvatskoj: Zelena ulaganja, dobra za prirodu i ulagače* na hrvatskom i engleskom jeziku. Na sastancima s predstavnicima zainteresirane javnosti i potencijalnim korisnicima kontinuirano se identificiraju, pregledavaju i procjenjuju projekti koje bi se moglo financirati u okviru NCFF-a. Projekti se procjenjuju s obzirom na stupanj financijske pripreme (bankabilnost), pozitivan utjecaj na bioraznolikost te prilagodbu klimatskim promjenama. Ukupno je sagledano oko 70-ak projekata, a što se pokazalo ključnom aktivnosti ne samo za identifikiranje potencijalnih projekata nego i mogućih područja suradnje na srodnim ili komplementarnim aktivnostima drugih dionika. Definirani su i posebni uvjeti za kreditiranje NCFF projekata u okviru postojećih kreditnih programa HBOR-a za privatne i javne korisnike u okviru kojih postojeća kamatna stopa može biti snižena i do 1 p.b. (ovisno o utjecaju projekta za zaštitu prirodnog kapitala). Istovremeno, u 2020. godini nastavljene su aktivnosti jačanja internih i eksternih kapaciteta za provođenje NCFF-a.

S ELENA-om do bespovratnih sredstva za pripremu investicijskih projekata u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, čišćeg gradskog prometa i mobilnosti

ELENA (engl. *European Local Energy Assistance*) je program tehničke pomoći koji su zajednički oblikovale Europska komisija i Europska investicijska banka kako bi podržale pripremu investicija u energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije te u održivu i inovativnu urbanu mobilnost. Tehnička pomoć namijenjena je korisnicima i privatnog i javnog sektora, a može se koristiti za pripremu projekata koje korisnici financiraju bilo financijskim instrumentima ili programima kreditiranja HBOR-a, svojim vlastitim sredstvima ili drugim izvorima financiranja.

Unutar ELENA programa koji provodi HBOR, pokriva se 100 posto troška pripreme investicijskih projekata koje će provoditi izabrani konzultanti. Program osigurava bespovratna sredstva (engl. *grant*) za pokriće 90 posto troškova pripreme projektne dokumentacije za investicijske projekte u području energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i čišćeg gradskog prometa i mobilnosti. Preostalih 10 posto troškova pripreme projekta osigurava HBOR iz vlastitih izvora. Bespovratna sredstva uglavnom se koriste za financiranje arhitektonskih i inženjerskih i s njima povezanih savjetodavnih usluga u graditeljstvu i prostornom uređenju za projekte energetske učinkovitosti u zgradarstvu koji uključuju i obnovljive izvore energije. Usluge pružaju vanjski dobavljači (konzultanti). Osim troškova za konzultantske usluge za izradu dokumentacije, prihvatljivi troškovi u okviru ELENA financijske potpore su i drugi pripadajući administrativni troškovi (npr. troškovi promocije i marketinga, troškovi vanjske revizije ELENA programa i dr.). Glavni pokazatelj uspjeha ELENA programa je ostvarenje poluge odnosno multiplikatora bespovratnih sredstava tehničke pomoći na razini ukupnog portfelja ELENA programa HBOR-a. Visina multiplikatora iznosi 20, što znači da 2,097 milijuna eura ELENA bespovratnih sredstava treba rezultirati s minimalno 41,9 milijuna eura vrijednosti prihvatljivih investicija korisnika ELENA darovnice. U portfelj prihvatljivih investicija za ostvarenje poluge po ELENA programu ulazi zbroj iznosa investicija koje su ostvarene za vrijeme trajanja ELENA programa.

Nakon provedenog postupka javne nabave u kojem su odabrani konzultanti, u 2020. godini započela je provedba programa. Do 30. 6. 2021. odobrena je izrada dokumentacije za četrdeset projekata. Tako više županija, gradova, općina i tijela javne vlasti pripremaju projekte povećanja energetske učinkovitosti u bolnicama, školama, dječjim vrtićima, domovima za starije, sportskim objektima, tržnim centrima i poduzetničkim objektima te sustavu javne rasvjete, a trgovačka društva za povećanje energetske učinkovitosti hotela i trgovačkog centra. ELENA tehnička pomoć korisnicima će biti dostupna do 1. 5. 2023.

S EIAH-om do boljih ulaganja u projekte zaštite i upravljanja okolišem, održivog urbanog i ruralnog razvoja, kružnog gospodarstva, pametnih gradova, projekte socijalne infrastrukture te socijalne i solidarne ekonomije

U 2020. godini HBOR se prijavio na javni poziv EIB-a kojim su pozvane nacionalne promotivne banke u državama članicama da osmisle aktivnosti koje će rezultirati pružanjem savjetodavnih usluga javnim ili privatnim korisnicima putem Europskog savjetodavnog centra za ulaganja (engl. *European Investment Advisory Hub – EIAH*). HBOR-ov Projekt pružanja savjetodavnih usluga javnom sektoru (Projekt) odobren je za financiranje od EIAH-a, a u 2020. godini HBOR i EIB definirali su temeljne postavke projekta i pripremili potrebnu dokumentaciju.

Glavni cilj Projekta je osigurati podršku javnom sektoru u Republici Hrvatskoj u smislu savjetodavnih usluga i tehničke pomoći te na taj način povećati kvalitetu i obim javnih ulaganja što će u konačnici pridonijeti uravnoteženom lokalnom i regionalnom razvoju i rastu.

Ukupna vrijednost Projekta je 670.125 eura, od čega EIAH financira do najviše 75 posto prihvatljivih troškova Projekta, odnosno do najviše 500.000 eura (sredstva Darovnice). Do 30.6.2021. analizirano je gotovo četrdeset projekata te je odabrano ukupno deset projekata jedinica lokalne samouprave (gradova i općina) kojima će biti na raspolaganju tehnička pomoć i savjetodavne usluge HBOR-a. Postoji mogućnost uključivanja i dodatnih projekata, ovisno o dinamici trošenja sredstava Projekta i promjenama u potrebama JLS-ova za ovakvom vrstom usluga.

Odabrani projekti su iz područja socijalne infrastrukture: izgradnja i/ili rekonstrukcija dječjeg vrtića, doma za starije i nemoćne osobe, školske dvorane i sportsko-rekreacijskog centra, te projekti iz područja zaštite okoliša: izgradnja vodozaštitnog sustava, ugradnja pročišćivača i izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad.

Projektne aktivnosti odvijat će se do 31.12.2021. s mogućim produljenjem za dodatnih 6 mjeseci.

Dijalog sa zaposlenicima

HBOR svojim zaposlenicima kontinuirano omogućuje jednake prilike za daljnji rast i razvoj te im omogućava različite edukacije i prati njihov razvoj, s posebnim naglaskom na ravnopravnu radnu okolinu.

HBOR ima relativno nisku i ujednačenu stopu fluktuacije zaposlenika unatrag zadnje tri godine, a u istom razdoblju bilježi i umjeren pad broja zaposlenika. U 2020. godini zabilježen je pad broja odlaska zaposlenika u odnosu na 2019. godinu, a zaposleno je 8 novih zaposlenika. U 2020. godini prosječni broj zaposlenih bio je 369 zaposlenika. Relativno niska stopa fluktuacije, koja je u 2020. godini iznosila 4,1 posto, omogućava stabilnost i kontinuitet u poslovanju, a može predstavljati i izazov u upravljanju karijerom i profesionalnim razvojem zaposlenika s obzirom na sve dinamičnije okruženje i rastuća očekivanja koja iziskuju usvajanje novih znanja i vještina.²⁷

Fluktuacija zaposlenika			
	2018.	2019.	2020.
Prosječni broj zaposlenih	370	368	369
Otišli zaposlenici	17	22	15
Stopa fluktuacije	4,6 %	6 %	4,1 % ²⁸

Komunikacija sa zaposlenicima

HBOR otvoreno i transparentno komunicira sa zaposlenicima, kako bi se zaposlenicima omogućio pristup ključnim informacijama. Zaposlenici se također potiču da komuniciraju sve povratne informacije, bilo da su to kritike, pohvale ili prijedlozi, a omogućeno je i anonimno upućivanje povratnih informacija. Proteklih godina je radi pravovremenog informiranja za komunikaciju sa zaposlenicima intenzivnije korišten intranet. Također, svaka organizacijska jedinica ima mogućnost dijeljenja mapa i područja na intranetu kako bi se osigurala bolja komunikacija, lakši rad i dijeljenje dokumenata.

U 2020. godini pojačana je komunikacija prema zaposlenicima i to kroz komuniciranje bitnih informacija, kao i prikupljanje povratnih informacija od zaposlenika. Osnovni cilj bio je uspostaviti pravovremenu, sustavnu i redovitu dvosmjernu komunikaciju radi zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika, kao i smanjivanje izloženosti rizicima. Ovaj način komunikacije bio je posebno bitan u uvjetima rada od kuće. Za komunikaciju je korišteno više komunikacijskih platformi, a funkcionalnosti ovih platformi su zbog novih potreba i procesa i dodatno proširene. Zaposlenici su dobili upute za korištenje svih digitalnih alata, a osigurana je i redovita IT podrška. Dodatno, i menadžment je aktivno uključen u komuniciranje ključnih

²⁷ 401-1

²⁸ 401-1

informacija, poslovnih odluka i ciljeva radnicima. Tradicionalno godišnje druženje zaposlenika 2020. godine održano je online.

Svi interni akti kao i njihove izmjene objavljuju se na intranetu u pravilu osam dana prije stupanja na snagu. Prije donošenja bilo kakvih izmjena internih akata traži se suglasnost od rukovoditelja/direktora onih organizacijskih jedinica na koje se navedene promjene odnose (npr. kod reorganizacije OJ traži se suglasnost rukovoditelja/direktora OJ i slično).²⁹

Jedino tijelo u HBOR-u koje je sastavljeno od predstavnika radnika je Odbor za zaštitu na radu, a Pravilnikom o radu HBOR-a definirana je osoba koje su ovlaštena za primanje i rješavanje pritužbi vezano za dostojanstvo radnika – Povjerenik za zaštitu dostojanstva radnika. Tijekom 2020. godine podnesene su tri pritužbe za zaštitu dostojanstva radnika. Sve pritužbe su obrađene, o provedenom postupku zaštite dostojanstva radnika te o utvrđenim činjenicama i okolnostima je izvještena Uprava koja je donijela odluku o istima. U sve tri pritužbe nije utvrđeno da uznemiravanje postoji.³⁰

Beneficije

U HBOR-u ne djeluje ni jedan sindikat ili njegova sindikalna podružnica, niti se prikupljaju podaci o članstvu u sindikatu ili udrugama, iako HBOR ne ograničava i ne sprječava zaposlenike da budu članovi sindikata.³¹ Shodno tome, HBOR nema Kolektivni ugovor, ali svojim zaposlenicima omogućava različite beneficije na koje radnici imaju pravo ili koje radnicima mogu biti omogućene sukladno Pravilniku o radu i drugim aktima.

Zaposlenici HBOR-a imaju pravo na isplatu potpore za novorođeno dijete, za slučaj smrti člana uže obitelji i zbog invalidnosti radnika, a u visini neoporezivih iznosa propisanih Pravilnikom o porezu na dohodak. Radniku može biti isplaćena potpora za slučaj neprekidnog bolovanja dužeg od 90 dana. Uz navedeno, HBOR može isplatiti novčanu pomoć radnicima u slučaju nastupa invalidnosti djeteta ili supružnika/osobe s kojom radnik živi u izvanbračnoj zajednici, u nabavci medicinskih pomagala, u participaciji za kupnju lijekova u inozemstvu, u participaciji kod povećanih troškova: terapije, rehabilitacije, medicinskih pregleda, povećanih troškova bolničkog liječenja te u otklanjanju posljedica elementarne nepogode. Zahtjev za isplatu novčane pomoći radnik upućuje direkciji Ljudski potencijali, a odobrava ih Uprava.³²

Ravnopravnost spolova

HBOR je 2018. godine donio Plan djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova za razdoblje od 2018. do 2021. godine (Plan djelovanja). Plan djelovanja je okvir za interno

²⁹ 402-1

³⁰ 406-1

³¹ 407-1

³² 401-2

djelovanje koji se donosi svake 4 godine, a ovim dokumentom se planira provedba raznih aktivnosti kako bi se promicala i unapređivala ravnopravnost spolova, s dva glavna cilja:

- osigurati učinkovitu provedbu mjera i zadataka iz Akcijskog plana za provedbu strategije razvoja poduzetništva žena 2014. - 2020. i Nacionalne politike za ravnopravnost spolova;
- promicati ravnopravnost spolova u okviru redovnih poslovnih aktivnosti HBOR-a te osigurati kontinuitet ugradnje načela ravnopravnosti spolova u procese upravljanja HBOR-a.

Aktivnosti Plana djelovanja

U okviru Plana djelovanja uobičajeno se provode aktivnosti namjenskog financiranja poduzetništva žena, te dodatne aktivnosti podizanja kapaciteta i izobrazbe zaposlenika, razvoja suradnje kroz sudjelovanje u tematskim dioničkim inicijativama, aktivnosti promocije i vidljivosti kroz sudjelovanje na tematskim panelima ili stručnim raspravama o poduzetništvu žena, te aktivnosti doniranja ili sponzoriranja projekata koji za cilj imaju zaštitu ili promicanje ravnopravnosti, jednakosti, raznolikosti, ljudskih prava i nenasilja.

U 2020. godini HBOR je nastavio provoditi svoje dugogodišnje aktivnosti s fokusom na omogućavanje lakšeg pristupa financiranju ženama poduzetnicama. Tako je u 2020. godini ženama poduzetnicama odobreno 63 kredita po HBOR-ovim programima kreditiranja u

ukupnom iznosu većem od 78,64 milijuna kuna. Tijekom 2020. godine glavni pokretač HBOR-ovih aktivnosti u području ravnopravnosti spolova bile su različite tematske dioničke inicijative unutar međunarodnih sektorskih udruženja i klubova koji su prepoznali izazove produblivanja nejednakosti u uvjetima pandemije i ravnopravnost spolova kao ključnu sastavnicu ekonomskog oporavka. HBOR je podržao međunarodnu sektorsku inicijativu razvojnih banaka za ravnopravnost spolova i osnaživanje žena i na 1. samitu javnih razvojnih banaka „Finance in Common“, u studenome 2020.

godine uz 25 drugih razvojnih banaka supotpisao i Izjavu o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena (engl. *Paris Development Banks Statement on Gender Equality and Women's Empowerment*). Ovim dokumentom naglašava se značajna uloga javnih razvojnih banaka u postizanju Cilja održivog razvoja br. 5 - Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojaka“, a banke se pozivaju:

1. Jačati unutarnje i vanjske aktivnosti za ravnopravnost spolova; uključujući i aktivnosti kojima se osigurava da ravnopravnost spolova bude u središtu planova oporavka i odgovora na pandemiju,
2. Povećati financiranje kroz rastući udio ulaganja usmjerenih na nejednakosti radi izgradnje boljeg okruženja za ravnopravnost i osnaživanje žena te ublažavanja krize,
3. Uskladiti i međusobno povezati aktivnosti ravnopravnosti spolova s obvezama i ciljevima aktivnosti koji doprinose zaštiti klime i bioraznolikosti te

4. Poboljšati dijalog i suradnju sa svim dionicima posvećenima ravnopravnosti spolova.

Nakon potpisa Izjave, banke potpisnice, a među njima i HBOR, aktivno su surađivale na provedbi preuzetih ciljeva, a prvi rezultati takvog zajedničkog rada u vidu usklađivanja mjera financiranja, identificiranja dobrih praksi te javnog jačanja svojih obaveza prezentirane su na Generation Equality Forumu (GEF)³³, u lipnju 2021. godine, međunarodnom događanju kojim je obilježena 25. godišnjica Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje. HBOR se uključio kroz sudjelovanje u komparativnoj istraživačkoj studiji o jačanju rodne ravnopravnosti u razvojnim bankama,³⁴ čiji će nalazi biti podloga za razvoj dugoročnog plana podrške Agendi 2030 u pogledu ostvarenja Cilja održivog razvoja br. 5.

Rodna struktura zaposlenika

Rodna struktura Uprave						
	2018.		2019.		2020.	
Žene	1	50 %	1	50 %	1	50 %
Muškarci	1	50 %	1	50 %	1	50 %
Ukupno	2	100 %	2	100 %	2	100 %

Napomena: broj zaposlenika na zadnji dan u godini

Rodna struktura menadžmenta						
	2018.		2019.		2020.	
Žene	18	40 %	20	45 %	18	43 %
Muškarci	27	60 %	24	55 %	24	57 %
Ukupno	45	100 %	44	100 %	42	100 %

Napomena: broj zaposlenika na zadnji dan u godini

Rodna struktura zaposlenika						
	2018.		2019.		2020.	
Žene	246	66 %	243	65 %	241	66 %
Muškarci	124	34 %	129	35 %	124	34 %
Ukupno	370	100 %	372	100 %	365	100 %

Napomena: broj zaposlenika na zadnji dan u godini

U 2020. godini od 365 zaposlenika većina zaposlenika, njih 328, odnosno 90 posto, bilo je visokoobrazovano i prosječne dobi od 44 godine. Većinu zaposlenih u HBOR-u čine žene. Od ukupnog broja zaposlenih, žene su u 2020. godini činile 66 posto, a muškarci 34 posto

³³ Generation Equality Forum održan je u ožujku 2021. godine u Mexico City i od 30.6.-2.7.2021. u Parizu. Ovaj forum okupio je široku platformu dionika, uključujući vlade, poslovni sektor i aktiviste te predstavio petogodišnji akcijski plan za ravnopravnost spolova, temeljen na nizu konkretnih, ambicioznih i transformativnih aktivnosti koje trebaju ubrzati jednakost, vodstvo i bolje mogućnosti za žene i djevojčice širom svijeta.

³⁴ International Development Finance Club/ Frankfurt School of Finance&Management "Study on strengthening Gender Equality in the Development Banking Sector"

ukupnog broja zaposlenih³⁵, po čemu HBOR nije iznimka u odnosu na sektor u kojem su i inače zastupljenije žene. U menadžersku strukturu ubrajaju se upravljačka radna mjesta od razine Uprave do razine rukovoditelja. Relativni udio žena u menadžmentu manji je od relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih, odnosno u 2020. godini udio žena u menadžmentu bio je 43 posto³⁶. U 2020. godini roditeljski dopust koristilo je 26 osoba od kojih su sve žene.³⁷

³⁵ 102-8 (zbog internog sustava praćenja nije bilo moguće uvrstiti informaciju o vrsti ugovora)

³⁶ 405-1

³⁷ 401-3

Razvoj zaposlenika

Jedan od ključnih faktora za ostvarivanje ciljeva državne razvojne i izvozne banke je sustavna briga i ulaganje u razvoj i edukaciju svakog pojedinog zaposlenika. Svim zaposlenicima HBOR-a nude se mogućnosti i uvjeti dodatnog usavršavanja i obrazovanja, sukladno potrebama poslovanja. Razvojni programi kreiraju se prema potrebama pojedinih radnih mjesta i organizacijskih jedinica te specifičnih potreba HBOR-a. Uvjeti za usavršavanje i obrazovanje zaposlenika regulirani su internim pravilnikom o usavršavanju i obrazovanju zaposlenika. Neki od uvjeta odnose se na: vrste usavršavanja i obrazovanja, planiranje usavršavanja i obrazovanja te prava i obveze zaposlenika.

Zaposlenicima su uobičajeno na raspolaganju specijalistički seminari, usavršavanja, konferencije, tečajevi engleskog jezika, informatički tečajevi, stručne prakse razmjene znanja sa srodnim institucijama u zemlji ili inozemstvu te dugoročna usavršavanja (dodiplomski ili poslijediplomski studiji). Zahtjeve za edukacije i usavršavanja zaposlenici upućuju kroz interni aplikativni sustav. Nadalje, sustavno se osigurava prenošenje stečenih znanja u organizaciji. Uz eksterne edukacije, organiziraju se i interne edukativne radionice koje se organiziraju ciljano za pojedine skupine zaposlenika, dok je dio njih otvoren za sve zainteresirane zaposlenike, čime ih se nastoji dodatno educirati. Radionice se najčešće organiziraju na teme izmjena zakonskih regulativa, usvajanja i nadogradnje menadžerskih znanja, a ako se ukaže potreba, i za upoznavanje s promjenama u procesima i načinima rada. Nerijetko se organiziraju i specijalizirane radionice za razvoj i stjecanje specifičnih znanja i/ili kompetencija važnih za poslovanje koje održavaju stručnjaci ili relevantne osobe iz zemlje ili inozemstva.

Za sve novozaposlene i pripravnike osigurano je redovito izvođenje ciklusa radionica Interna obuka za pripravnike i novozaposlene koji osigurava uspješniju orijentaciju i upoznavanje novih zaposlenika s internom organizacijom i pojedinim procesima rada. Obukom se potiču i upoznavanje i razmjena mišljenja među zaposlenicima. Interna obuka, uz stručne radionice, može sadržavati i radionice mekih vještina (engl. *soft skills*). Stručne radionice vode iskusni zaposlenici iz svih organizacijskih jedinica koji su prošli obuku za trenere.³⁸ Po pitanju edukacije, zaposlenici su u 2020. godini ukupno sudjelovali u 3.363 sata eksterne obuke, u odnosu na 6.400 sati u 2019. godini. Većina edukacija koje su pohađali zaposlenici u 2020. godini je održana putem online komunikacijskih platformi. Dodatno, zaposlenici su aktivno poticali na korištenje digitalnog sadržaja i dioničkih događanja dostupnih kroz međunarodna udruženja. Pod eksternom edukacijom se podrazumijevaju sve vrste stručnog osposobljavanja i obrazovanja, plaćeni dopust u svrhu obrazovanja zaposlenika, obuka ili obrazovanje izvan HBOR-a koje u cijelosti ili djelomično plaća HBOR, kao i obuka o određenim pitanjima.³⁹

³⁸ 404-2

³⁹ 404-1

HBOR je 2020. godine ponovno obnovio Certifikat Poslodavac Partner koji dodjeljuje Selectio d.o.o. za izvrsnost u upravljanju ljudskim potencijalima

Procjena radne uspješnosti

Još 2015. godine je u svrhu sustavnog praćenja učinka razvoja svakog zaposlenika pa i cijele organizacije, a kako bi se osiguralo ostvarenje zacrtanih planova i ciljeva, uveden sustav upravljanja učinkom. U sklopu tog sustava kvartalno se procjenjuju kompetencije i stručnjaka i menadžera i ostvarenje definiranih ciljeva te se postavljaju novi ciljevi za nadolazeći kvartal. Procjena ostvarenja temelji se na omjeru 50 : 50 uzevši u obzir parametre procijenjenih kompetencija i procjene ostvarenih ciljeva. Uvedeni su i obvezni kvartalni razgovori čija je svrha davanje povratne informacije zaposlenicima od njima izravnog nadređenog menadžera.

Rezultat tih aktivnosti je da svi radnici dobivaju redovitu ocjenu njihovog radnog učinka i za sve radnike definiraju se individualni ciljevi. Administracija procesa sustava upravljanja učinkom podržana je aplikativnim sustavom HR.net. Razvoj karijere provodi se horizontalno, kroz specijalistička i stručna unapređenja zaposlenika ili vertikalno, usmjeravanjem i razvojem njihove karijere u smjeru menadžerskih ili voditeljskih pozicija. Na taj način, napredovanje zaposlenika povezano je sa sustavom upravljanja učinkom, a kriteriji unapređenja regulirani su internim pravilnikom o upravljanju učinkom.⁴⁰

⁴⁰ 404-3

Zdravlje i sigurnost

Pitanja zdravlja i sigurnosti na radnom mjestu definirana su posebnim internim aktima.⁴¹ Pravilnik o zaštiti na radu utvrđuje pravo na zaštitu na radu svim zaposlenicima HBOR-a. Poslove zaštite na radu obavlja stručnjak zaštite na radu. U HBOR-u je osnovan i djeluje Odbor za zaštitu na radu koji se sastaje najmanje dva puta godišnje, a članovi Odbora raspravljaju o aktualnim temama iz područja zaštite na radu. Osposobljavanje zaposlenika za rad na siguran način provodi stručnjak za zaštitu na radu i/ili ovlašteno društvo kao i osposobljavanje za početno gašenje požara.

Pravilnik o zaštiti na radu i Uputstva o postupku prijave ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti objavljeni su na intranet stranicama i dostupni su svim zaposlenicima. Dodatno je na intranetu uspostavljena posebna tematska naslovnica Zaštita na radu gdje se redovito objavljuju sve relevantne informacije i upute. Svake godine osoba zadužena za zaštitu na radu i zaštitu od požara u pisanom obliku upućuje Upravi Izvješće o mjerama zaštite na radu i poduzetim mjerama tijekom prethodne godine te Plan mjera za tekuću godinu.⁴² U pandemijskim uvjetima 2020. godine krizni tim sastavljen od predstavnika svih organizacijskih jedinica, menadžmenta i radnika, promptno je poduzeo sve neophodne korake i uspostavljena je infrastruktura kojom je osigurana sigurna i zdrava radna okolina i zaštita radnika. Redovito se provode sve epidemiološke mjere, nabavljena su sredstva i oprema za zaštitu od koronavirusa (maske, dezinficijensi, rukavice, dezinficijensi za prostor), a prilikom ulaska u objekte HBOR-a zaposlenicima i posjetiteljima mjeri se tjelesna temperatura. Izrađene su Smjernice za rad i provedbu mjera sigurnosti i zaštite zdravlja u okolnostima rizika od zarazne bolesti COVID-19 koje se redovito ažuriraju, sukladno najnovijem razvoju situacije, odlukama Stožera civilne zaštite i preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

S obzirom na to da je zbog posljedica zagrebačkog potresa iz ožujka 2020. godine smanjen raspoloživi uredski prostor (lokacija na Strossmayerovom trgu nije u upotrebi) te na obvezu fizičke distance i epidemiološke mjere, određen je maksimalan broj radnika koji mogu boraviti u svakom objektu i u svakoj radnoj prostoriji.

Rad od kuće omogućen je svima osim radnicima koji obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada, sukladno Zakonu o zaštiti na radu i Pravilniku o obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada. Izrađene su i usvojene izmjene Pravilnika o zaštiti na radu, izrađena je i na intranetskim stranicama HBOR-a objavljena dopuna Procjene rizika, te su zbog mogućnosti korištenja izdvojenog mjesta rada s radnicima sklopljeni dodaci ugovorima o radu. Svim zaposlenicima su pribavljeni alati i rješenja za rad od kuće, kao i siguran pristup dijeljenim datotekama. Zbog prevencije problema mišićno-koštanog sustava uzrokovanih neadekvatnim i

⁴¹ 403-4

⁴² 403-1

neergonomskim uvjetima rada, radnici koji rade od kuće mogli su preuzeti svoje uredske radne stolice i koristiti ih na izdvojenom mjestu rada.

Na intranetskim stranicama tijekom 2020. godine objavljeni su dodatni sadržaji vezani za rad na izdvojenom mjestu rada, prevenciju stresa i problema s mišićno-koštanim sustavom, kao i sadržaje koji se odnose na prevenciju zaraze koronavirusom, stresne situacije uzrokovane strahom od pandemije i potresa, radom od kuće i uvjetima rada u pandemijskim i postpotresnim okolnostima.

Radi provođenja preventivnih mjera zaštite od nastanka profesionalnih bolesti i bolesti vezanih za rad nastavljen je postupak nabave ergonomske pomagala (jastučića i sl.) i ergonomske tipkovnice i miševa. Dvoje zaposlenika sa zdravstvenim poteškoćama upućeno je na medicinu rada radi ostvarivanja dodatne zaštite zdravlja. Tijekom 2020. godine nije zabilježena niti jedna ozljeda na radu, nije bilo smrtnih slučajeva niti profesionalnih bolesti.⁴³

⁴³ 403-2

Utjecaj na okoliš

Otpad

U okviru svakodnevnih poslovnih aktivnosti HBOR ne proizvodi značajnu količinu otpada. Usprkos tome, HBOR detaljno vodi evidenciju o potrošenim energentima i količini otpada koja nastaje njegovim djelovanjem kako bi mogao upravljati njegovim zbrinjavanjem i utjecati na smanjenje proizvedenih količina te imati uvid u to koliki je doista njegov utjecaj na okoliš.

Opasni otpad

Električna i elektronička (EE) oprema pažljivo se prikuplja, evidentira i skladišti. Svaka vrsta opasnog otpada prikuplja se i skladišti odvojeno do predaje ovlaštenom sakupljaču otpada. Na taj način osigurava se da se opasni otpad ne miješa s komunalnim otpadom te da bude zbrinut u skladu sa zakonom. Tijekom 2020. godine nije provedeno zbrinjavanje EE otpada zato što su prikupljene količine bile zanemarive. Očekuje se da će veće količine otpada biti prikupljene i zbrinute u 2021. godini nakon zamjene i rashodovanja informatičke opreme.

Predani opasni otpad u kg	2018.	2019.	2020.
EE otpad	2680	1000	0
Toneri	15	100	0
Baterije	20	80	0
Fluo cijevi i žarulje	7	80	0
Rashladni uređaji	0	0	0

Ostali otpad

Od ostalih vrsta otpada, HBOR prikuplja građevinski i glomazni otpad te plastični otpad. U prethodnom razdoblju, glomazni otpad nastajao je kao posljedica otpisa osnovnih sredstava (stolova i stolica) u 2018. godini, te građevinskih radova i raščišćavanja skladišta u 2019. godini. Sav glomazni i građevinski otpad su zbrinuli izvođači radova s kojima se prilikom ugovaranja uvjeta poslova, u okviru ugovorene cijene, dogovara i zbrinjavanje otpada nastalog kao posljedica izvedenih radova. U 2020. godini nije bilo zbrinjavanja ostalih vrsta otpada, a dio glomaznog otpada prikupljenog na lokaciji Strossmayerov trg bit će zbrinut u 2021. godini.

Plastični otpad prikuplja se u posebno označenim kartonskim kutijama postavljenima po hodnicima HBOR-ovih zgrada. U 2019. godini počele su se odvojeno prikupljati i različite vrste plastike, zbog čega za dio odvojene i prikupljene plastike nema evidencije, a evidentirani podatak o prikupljenom plastičnom otpadu u 2019. godini je gotovo tri puta manji od količine evidentirane prethodne godine. U 2020. godini, zbog uvjeta rada u kojima je većina radnika radila od kuće nisu prikupljene značajne količine plastičnog otpada.

Ostali otpad u kg	2018.	2019.	2020.
Građevinski i glomazni otpad	2560	6640	0
Plastični otpad	140	48	0

HBOR u skladu sa zakonskim propisima imenuje povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika za otpad čije su glavne zadaće nadziranje provedbe propisa o gospodarenju otpadom, organiziranje provedbe propisa o otpadu, kao i savjetovanja o pitanjima gospodarenja otpadom koja se tiču HBOR-a. HBOR će nastaviti provoditi aktivnosti u vezi s gospodarenjem otpadom na način da će razviti i implementirati sustav gospodarenja otpadom i unaprijediti sustav praćenja vrsta i količina prikupljenog otpada. U planu je i nastavak provedbe edukativnih aktivnosti i mjera kako bi se utjecalo na smanjenje stvaranja otpada i dodatno proširila svijest među zaposlenicima o važnosti odvajanja, prikupljanja i recikliranja otpada. Navedene aktivnosti imaju za cilj osiguranje utjecaja na poslovanje u nekoliko različitih segmenata, uključujući smanjenje operativnih troškova poslovanja te uklanjanje prepreka u radu pojedinih organizacijskih jedinica (kao što su: smanjenje količine materijala predanog u pismohranu, unapređenje informacijskog sustava, implementacija principa Zelenog ureda itd.).

Jestivo ulje i otpad iz separatora ulja

Sav otpad koji nastaje radom kuhinje i restorana prikuplja se i predaje osobi koja je ovlaštena za industrijsko čišćenje, sakupljanje i privremeno zbrinjavanje otpada. To prvenstveno podrazumijeva biorazgradivi otpad i otpadno ulje iz separatora. Tijekom 2020. godine nije bilo potrebe zbrinjavati ulje i otpad budući da restoran nije u funkciji od ožujka 2020. godine, a pružatelj usluga ugostiteljstva sam je zbrinuo otpad nakon izlaska iz HBOR-ovih prostora.

Papir i karton

Postupak prikupljanja otpadnog papira i kartona u HBOR-u provodi se na način da se oni odlažu u posebno označene kartonske kutije za otpadni papir koje su postavljene po sobama i na vidljivim mjestima po hodnicima, uz zajedničke uređaje za ispis i umnožavanje. Otpadni papir koji je predviđen za uništavanje prikuplja se zasebno. Otpadni papir preuzimaju društva specijalizirana za sakupljanje i oporabu/zbrinjavanje papira. HBOR kontinuirano provodi aktivnosti kako bi osvijestio zaposlenike o odgovornom korištenju resursa i smanjio upotrebu dokumentacije u papirnatom obliku kao što su edukacije za korištenje sustava za upravljanje ispisom (Papercut). Tijekom pandemijske 2020. godine većina je zaposlenika radila od kuće, ispis i cirkulacija papirnate dokumentacije znatno je smanjena, a prikupljeno je za gotovo dvije trećine manja količina otpadnog papira.

Prikupljeni papir karton u kilogramima			
	2018.	2019.	2020.
Ukupno	7.100	10.700	3.660 ⁴⁴

⁴⁴ 306-3

Energija

Tijekom 2020. godine zabilježeno je značajno smanjenje utroška svih energenata. Ovo smanjenje posljedica je činjenice da je većina zaposlenika u 2020. godini radila od kuće. Kao i prethodnih godina, redoviti godišnji pregledi i servisi opreme i trošila obavljani su i 2020. godine⁴⁵. Energenti koji se koriste na lokacijama HBOR-a su:

- Plin: za potrebe grijanja i pripremu tople vode
- Dizel gorivo: za potrebe agregata za proizvodnju električne energije
- Sunčeva energija za zagrijavanje vode (kolektor na jednoj lokaciji)
- Električna energija
- Toplinska energija iz gradske toplane
- Voda

Potrošnja energenata na lokaciji: Strossmayerov trg 9 ⁴⁶	2018.	2019.	2020.
Plin ukupno (u m ³)	68.198,90	32.548,90	11.392,80
Struja (kWh)	230.968,36	215.977,80	74.301,68
Voda (m ³)	1.865,20	1.865,90	406

Potrošnja energenata na lokaciji: Zelinska 3	2018.	2019.	2020.
Toplinska energija – grijanje (kWh)	170.747,00	179.720,00	153.425,00
Struja (kWh)	182.828,20	167.638,70	120.113,20
Voda (m ³)	1.263,20	1.213,90	545,20

Potrošnja energenata na lokaciji: Gajeva 33	2018.	2019.	2020.
Plin ukupno (u m ³)	n/a	n/a	847,80
Struja (kWh)	n/a	n/a	49.463,73
Voda (m ³)	n/a	n/a	211,11

Napomena: praćenje potrošnje na lokaciji Gajeva počelo je u 5/2019

⁴⁵ 302-4

⁴⁶ 302-1

Korporativno upravljanje

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila temelj su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za uspješno poslovanje u sve zahtjevnijem regulatornom okruženju. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i dobru praksu u području korporativnog upravljanja koju ugrađuje u svoje poslovanje sukladno načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Kodeksom ponašanja HBOR-a definirani su temeljni standard etičkog i zakonitog postupanja, pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja. Predviđena je i mogućnost prijave kršenja Kodeksa. Obrazac za prijavu, opis načina podnošenja prijave i adresa elektroničke pošte za zaprimanje dostupni su na mrežnim stranicama HBOR-a na hrvatskom i engleskom jeziku.⁴⁷ Osoba odgovorna za praćenje usklađenosti odgovorna je za postupanje na temelju prijave za kršenje Kodeksa ponašanja HBOR-a, te savjetovanje⁴⁸. Tijekom 2020. godine podnesena je jedna prijava zbog kršenja odredbi Kodeksa ponašanja HBOR-a. U provedenom postupku utvrđena je njezina osnovanost te je o tome obaviještena Uprava HBOR-a zajedno s prijedlogom daljnjeg postupanja.⁴⁹ Svake godine do 31. siječnja za prethodnu godinu Upravi se podnosi godišnji izvještaj o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima na temelju prijave za kršenje Kodeksa ponašanja HBOR-a.

Sukladno načelima javnosti poslovanja financijski izvještaji HBOR-a i Grupe HBOR u izvještajnom razdoblju objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a i Luksemburške burze. Godišnja odvojena i konsolidirana financijska izvješća HBOR-a utvrđuje Nadzorni odbor te ih podnosi na potvrdu Hrvatskom saboru. Godišnju procjenu rejtinga HBOR-a 2020. godine provela je međunarodna nezavisna rejting agencija Standard & Poor's.

Upravljačka tijela

Dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora regulirane su Zakonom o HBOR-u (NN 138/06) i Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13) te su detaljnije razrađene u Statutu HBOR-a. Zakonom i Statutom HBOR-a te odlukama Nadzornog odbora određene su vrste poslova koje HBOR obavlja samo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora. Uprava i Nadzorni odbor ostvaruju uspješnu suradnju koja se očituje u otvorenoj raspravi, a temelj suradnje čini pravodobno podnošenje savjesno pripremljenih izvješća Nadzornom odboru u pisanom obliku.

Nadzorni odbor utvrđuje načela poslovne politike i strategije, nadzire vođenje poslova banke, donosi kreditne politike HBOR-a, utvrđuje godišnje financijske izvještaje, razmatra izvješća unutarnje revizije, vanjskih neovisnih revizora i izvješća Državnog ureda za reviziju. Nadzorni odbor također prati i kontrolira zakonitost rada Uprave te imenuje i opoziva predsjednika i

⁴⁷ 102-17

⁴⁸ 205-1

⁴⁹ 102-16

članove Uprave. Nadzorni odbor po Zakonu čini deset članova i to šest ministara Vlade Republike Hrvatske, tri saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore.

Uprava zastupa, vodi poslove i raspolaže imovinom HBOR-a te je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za zakonito i uspješno vođenje poslova. Uprava je također zadužena za donošenje normativnih akata kojima se utvrđuje način rada i unutarnja organizacija HBOR-a, donošenje programa kreditiranja, donošenje pojedinačnih odluka o odobrenju kredita i drugih financijskih poslova, odlučivanje o imenovanju i opozivu radnika s posebnim ovlaštenjima, odlučivanje o pravima i obvezama radnika te izvješćivanje Nadzornog odbora.

Članovi Uprave HBOR-a u 2020. godini:

- mr. sc. Tamara Perko, predsjednica Uprave,
- mr. sc. Hrvoje Čuvalo, član Uprave.

Temeljem Kodeksa korporativnog upravljanja HBOR-a i Zakona o reviziji, odlukom Nadzornog odbora osnovan je Revizijski odbor HBOR-a. Revizijski odbor sastavljen je od tri člana od kojih je jedan član Nadzornog odbora HBOR-a, a druga dva člana, od kojih najmanje jedan mora biti neovisan član, imenuje Nadzorni odbor. Iz redova neovisnih članova Revizijskog odbora, Nadzorni odbor imenuje predsjednika.

Sastav članova Nadzornog odbora, Uprave i Revizijskog Odbora objavljuje se u godišnjim izvješćima i na mrežnim stranicama HBOR-a.

Radi osiguranja što efikasnijeg i kvalitetnijeg upravljanja rizicima te svođenja rizika na najmanju mjeru, pri Upravi Banke djeluju i sljedeći odbori: Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, Odbor za procjenu i mjerenje kreditnog rizika, Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i Odbor za upravljanje poslovnim promjenama.

Sustav unutarnjih kontrola HBOR-a organiziran je kroz neovisne organizacijske jedinice:

- Neovisna organizacijska jedinica za upravljanje rizicima provodi utvrđivanje, procjenu, odnosno mjerenje, nadzor i kontrolu rizika kojima je HBOR u svom poslovanju izložen ili bi mogao biti izložen,
- Unutarnja revizija HBOR-a kao neovisna organizacijska jedinica provodi provjeru adekvatnosti upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola, uključujući i funkciju kontrole rizika i funkciju praćenja usklađenosti, primjenu unutarnjih politika i procedura te postupke u svezi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma,
- Neovisna funkcija praćenja usklađenosti organizira, koordinira i usmjerava aktivnosti praćenja usklađenosti na razini HBOR-a, savjetuje o pitanjima usklađenosti, upravlja mjerama koje se poduzimaju radi umanjivanja rizika usklađenosti, objedinjuje podatke o praćenju usklađenosti, identificira i ocjenjuje rizike usklađenosti i o tom redovito podnosi izvješća. Osnovna zadaća funkcije praćenja usklađenosti je ograničiti rizik neusklađenosti i njegove negativne posljedice, osigurati usklađenost svih internih akata i poslovnih procesa s relevantnim propisima te promicati načela etičnog poslovanja.

Praćenje usklađenosti

Sukladno zakonskim zahtjevima, u HBOR-u je uspostavljena Funkcija praćenja usklađenosti. Ova funkcija neovisna je o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima neki rizik nastaje, a provodi se decentralizirano u svim organizacijskim jedinicama HBOR-a. Kako bi se bolje reguliralo praćenje usklađenosti i definirale odgovornosti svih zaposlenika i odgovornih osoba za poštivanje relevantnih zakona, propisa, politika, standarda i procedura HBOR-a, na snazi su Politika praćenja usklađenosti i Pravilnik o praćenju usklađenosti. Praćenje usklađenosti obavlja se sukladno godišnjem planu rada koji je sastavljen temeljem dokumentirane procjene rizika.

Slijedom Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 17/19) koji je 1. 7. 2019. stupio na snagu i iz kojeg je za HBOR proizašla obveza imenovanja povjerljive osobe i uspostava sustava unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti, u listopadu 2019. godine imenovana je Povjerljiva osoba i njezin zamjenik. Povjerljiva osoba je preuzela nadležnost za postupanje po prijavama nepravilnosti (kod unutarnjeg prijavljivanja kao i kod prijavljivanja od trećih strana). U prosincu 2019. godine donesen je interni akt koji propisuje postupak prijavljivanja nepravilnosti u HBOR-u. U svrhu provođenja postupka po prijavama nepravilnosti, prijave i sumnje na korupciju upućenima od korisnika, radnika i drugih zainteresiranih osoba, potrebno je popuniti obrazac za prijavu nepravilnosti. Obrazac za prijavu nepravilnosti i adresa za prijavu objavljena je na mrežnoj stranici HBOR-a na sljedećoj poveznici: <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/prijava-nepravilnosti-prijevare-sumnje-korupciju/>.

Tijekom 2020. godine podneseno je sedam prijava nepravilnosti. U postupku procjene osnovanosti koji je provela Povjerljiva osoba, utvrđeno je da je pet od sedam prijava neutemeljeno, dok su dvije prijave nakon zaprimanja i ispitivanja od strane Povjerljive osobe predane na daljnju obradu Unutarnjoj reviziji.

Istovremeno, prijave sumnje na nepravilnosti u provedbi financijskih instrumenata kao i prigovore na odluke poslovnih banaka kojima su odbijeni zahtjev za kredit podnose se na posebnu adresu: esif.nepravilnosti@hbor.hr. Ovaj mehanizam prijave vodi organizacijska jedinica EU fondovi i financijski instrumenti. U 2020. godini nije bilo zaprimljenih prijava po ovoj osnovi.

Javnost rada

HBOR kontinuirano poduzima korake u smjeru povećanja dostupnosti informacija svim zainteresiranim stranama te proaktivnog informiranja javnosti. Osobita pažnja posvećuje se izvještavanju javnosti o ciljevima rada i mjerama za njihovo ostvarivanje kao i o rezultatima aktivnosti, poštujući pri tome i vodeći računa o zakonom zaštićenim informacijama. Stoga su na mrežnim stranicama HBOR-a dostupne sve informacije o radu, osim onih koje podliježu bankovnoj tajni sukladno Zakonu o kreditnim institucijama.⁵⁰

Tijekom 2020. godine javnost je redovito informirana o važnim promjenama ili novostima u poslovanju HBOR-a, putem različitih oblika komunikacije: priopćenja za javnost i pisanih odgovora na postavljene upite. Redovito i pravovremeno objavljuje se godišnje financijsko izvješće s izvješćem neovisnog revizora, polugodišnje financijsko izvješće s izvješćem posloводства te kvartalna skraćena financijska izvješća.

U 2020. godini HBOR je objavio 28 priopćenja kojima je javnost informirana o poslovanju, postignutim poslovnim rezultatima, uvođenju novih i izmjenama postojećih proizvoda i usluga što je značajno veći broj u odnosu na 2019. godinu kada je objavljeno 18 priopćenja.

HBOR je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi te robu, radove i usluge za potrebe poslovanja nabavlja sukladno njegovim odredbama. Sukladno Zakonu o javnoj nabavi, HBOR na svojim mrežnim stranicama objavljuje:

- 1.** Plan nabave roba, usluga i radova za svaku kalendarsku/proračunsku godinu te sve izmjene i dopune Plana
- 2.** Registar Ugovora
- 3.** Gospodarske subjekte s kojima ne smije sklapati Ugovore o nabavi zbog sukoba interesa

U 2020. godini objavljena su 24 postupka javne nabave u elektroničkom oglasniku javne nabave, a na mrežnim stranicama HBOR-a bili su objavljeni i postupci jednostavne nabave.

Pristup informacijama omogućen je tijekom cijele godine, radnim danom od 8 do 16 sati. Službenik za informiranje izrađuje i godišnje Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama koje dostavlja Povjereniku za informiranje. Tijekom 2020. godine HBOR je primio 21 zahtjev za pristup informacijama sukladno Zakonu o pravu na pristup informacijama (<https://www.hbor.hr/naslovnica/kontakti/>).

Krajem rujna 2020. godine stupila je na snagu europska direktiva koja propisuje pristupačnost mrežnih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora te je HBOR u skladu s ovom direktivom izvršio prilagodbe svojih mrežnih stranica koje je dodatno testirao i s udrugama slijepih.

U svrhu unapređenja sustava upravljanja reputacijskim rizikom i olakšavanja rada radnika koji rade na uspostavi izravnih poslovnih odnosa, u 2020. godini usvojen je interni akt naziva Pravilnik o upravljanju reputacijskim rizikom HBOR-a koji proizlazi iz izravnog poslovnog odnosa s klijentom, kojim su, u svrhu procjene prihvatljivosti poslovanja HBOR-a s klijentom,

⁵⁰ 417-1

propisane kategorije rizičnosti klijenata koji su neprihvatljivi za uspostavu izravnog poslovnog odnosa, prihvatljivi u iznimnim slučajevima ili prihvatljivi u uvjetima povećane svijesti o postojanju tog rizika. Pravilnikom se propisuje način obveznog postupanja radnika HBOR-a u slučaju uočavanja postojanja reputacijskog rizika HBOR-a koji je povezan s klijentom, kategorije rizičnosti kao i utjecaj na poslovni odnos. Pravilnikom se uređuje i naknadno upravljanje reputacijskim rizikom, ako se naknadno utvrdi izloženost HBOR-a reputacijskom riziku. Informacije o ovom Pravilniku dostupne su na uvid klijentima na HBOR-ovim mrežnim stranicama <https://www.hbor.hr/pravilnik-o-upravljanju-reputacijskim-rizikom-hbor-a-koji-proizlazi-iz-poslovnog-odnosa-s-klijentom/>.

Antikorupcija

HBOR je, slijedom Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. – 2012., donio mjere otklanjanja uzroka korupcije. Nakon isteka programa svi akti i načini postupanja postali su dio redovite poslovne prakse HBOR-a. Izjava o nepostojanju sukoba interesa dio je obvezne dokumentacije postupka nabave. Javno su objavljeni i dostupni kriteriji za dodjelu sponzorstava i donacija. Redovito se provodi godišnje planiranje rada kontrolnih funkcija. Zaposlenicima je dostupan informativno-edukativni materijal iz područja etike i sukoba interesa, a svi novi zaposlenici prolaze redoviti postupak upoznavanja s ovim temama. U Kodeksu ponašanja HBOR-a definiran je mehanizam za postupanje po prijavama kršenja Kodeksa ponašanja. Kroz redovite preglede i osuvremenjivanje akata nastavljaju se razvijati usvojena načela⁵¹. Od 2018. godine funkcija praćenja usklađenosti kontinuirano provodi online edukaciju na temu etičkih pravila u prevenciji sukoba interesa, a koja obuhvaća: opća etička načela te odredbe obvezne regulative i dobrovoljnih smjernica te internih akata HBOR-a (Kodeksa korporativnog upravljanja HBOR-a, Zakona o sprječavanju sukoba interesa, Zakona o nabavi, ICC (International Chamber of Commerce) Guidance on Conflict of Interest, Odluke o donošenju Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele, Poslovnika o radu Uprave HBOR-a, Poslovnika o radu Nadzornog odbora HBOR-a, Politike praćenja usklađenosti, Priručnika o postupanju HBOR-a kao tijela koje provodi financijski instrument ESIF krediti za rast i razvoj) te primjere iz prakse i preporuke. Tijekom 2020. godine provedena je edukacija *Etička pravila - sukob interesa* za nove zaposlenike i zaposlenike koji zbog opravdanih razloga nisu mogli pristupiti edukaciji u prethodnom ciklusu⁵² te online edukacija *Poslovna etika za menadžment*. U edukaciji za menadžment predstavljeni su alati za donošenje etičnih odluka te je poseban naglasak stavljen na nastavak razvoja etičke organizacijske kulture i etično donošenje odluka. Zaposlenike se osvještava o nužnosti donošenja odluka na temelju etičkih principa i u situacijama koje nisu obuhvaćene propisima i obvezujućim normama, a mogu nastati u poslovnom životu radnika ili organizacije.

U 2020. godini nisu zabilježene prijave sumnje na korupciju u okviru mehanizma za prijavu nepravilnosti koji vodi povjerljiva osoba. Istovremeno, nije bilo pokrenutih sporova protiv HBOR-a čija je osnova bila tužba zbog korupcije, niti je bilo riješenih sporova u korist ili na štetu HBOR-a po pitanju korupcije⁵³.

⁵¹ 205-1

⁵² 205-2

⁵³ 205-3

Sprječavanje financijskog kriminala

HBOR u svom poslovanju provodi mjere, radnje i postupke u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma i Metodologije za provedbu mjera, radnji i postupaka sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma koji su temeljeni na važećem Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma. U 2020. godini nastavljene su aktivnosti jačanja internog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (SPNFT). U skladu s propisanim zakonskim obvezama, ovlaštene osobe za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma održale su stručno osposobljavanje i edukaciju zaposlenika HBOR-a vezano za primjenu mjera, radnji i postupaka u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Istovremeno, ovlaštena osoba i njezin zamjenik i sami su pohađali online stručne skupove i edukacije na temu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te su radnicima pružali savjetodavnu i praktičnu pomoć u konkretnim poslovnim situacijama.

Lokalne zajednice

Sponzorstva i donacije

HBOR u okviru svojih aktivnosti usmjerenih na razvoj društvene zajednice daje donacije i sponzorstva pri čemu prednost imaju projekti koji su povezani s misijom HBOR-a i koji pridonose stvaranju novih vrijednosti temeljenih na znanju, kulturnom nasljeđu i prirodnom bogatstvu s ciljem održivog i ravnomjernog razvitka svih krajeva Republike Hrvatske. Cilj dodjele ovakvih sredstava je stvaranje pozitivnog ozračja i promoviranje izvrsnosti u lokalnoj zajednici i društvu u cjelini.

HBOR dodjeljuje donacije i sponzorstva na temelju Pravilnika o postupcima i kriterijima dodjele donacija i sponzorstava, koji je zajedno s kriterijima za dodjelu objavljen na mrežnoj stranici HBOR-a u rubrici društveno odgovorno poslovanje. Pravilnik je usklađen s Uredbom Vlade RH o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. HBOR objavljuje rezultate provedenih natječaja za donacije, kao i informacije o primateljima manjih donacija i sponzorstava. Postupak dodjele sponzorstava i donacija kao i javna objava primatelja u skladu je sa Zakonom o pravu na pristup informacijama te preporukama Antikorupcijskog programa Vlade RH za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu⁵⁴.

U izvanrednim uvjetima pandemije i potresa, javni natječaj za dodjelu donacija u 2020. godini nije raspisan. Kao odgovor na izvanredne uvjete, od travnja 2020. godine dodjeljivane su pojedinačne donacije i sponzorstva za projekte i aktivnosti namijenjene suzbijanju epidemije i/ili ublažavanju posljedica epidemije i/ili potresa. Kriteriji dodjele

⁵⁴ Antikorupcijski program Vlade RH za trgovačka društva (TD) u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. – 2012.

donacija i sponzorstva u 2020. godini, kao i primatelji donacija i sponzorstava objavljeni su na mrežnim stranicama HBOR-a u rubrici DONACIJE I SPONZORSTVA.

HBOR-ovi javni natječaji za dodjelu donacija od 2015. do 2019. godine

Godina	Naziv natječaja	Programska područja djelovanja
2019.	PRUŽIMO ZNANJE, POTAKNIMO INICIJATIVE	Projekti kojima se potiču zapošljivost, samozapošljavanje i utemeljenje društvenog poduzetništva
2018.	STVARAMO JEDNAKE MOGUĆNOSTI	Humanitarni projekti za unapređenje kvalitete života i/ili zdravlja te poticanje socijalne uključenosti na područjima RH s manje mogućnosti
2017.	I JA ŽELIM POSAO	Projekti koji povećavaju zapošljivost teško zapošljivih ranjivih i marginaliziranih skupina u RH
2016.	NOVI POGLEDI – INOVATIVNOST I IZVRSNOST U OBRAZOVANJU, KULTURI I UMJETNOSTI	Inovativni projekti u obrazovanju, kulturi i umjetnosti
2015.	HBOR U ZAJEDNICI	Humanitarni projekti, zaštita okoliša, obrazovanje i znanost, kultura, baština i umjetnost

Organizacijski profil

HBOR⁵⁵ potiče sustavan, održiv i ravnomjeran gospodarski i društveni razvitak sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske.

Osnovne djelatnosti HBOR-a su: financiranje obnove i razvitka hrvatskog gospodarstva, financiranje infrastrukture, poticanje izvoza, potpora razvitku malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zaštite okoliša i osiguranje izvoza hrvatskih roba i usluga od netržišnih rizika. Prema usvojenoj Strategiji poslovanja za razdoblje 2020. – 2024. godine, HBOR će biti fokusiran na poticanje: razvoja tržišta vlasničkog i kvazivlasničkog kapitala u RH, ekonomski i socijalno uravnoteženog i održivog regionalnog, ruralnog i urbanog razvoja RH, internacionalizaciju i globalizaciju hrvatskog gospodarstva, poticanje oporavka od pandemije bolesti COVID-19 te konkurentnosti uz naglasak na inovacije, digitalnu transformaciju i industriju 4.0 i poticanje klimatski i energetske neutralnog gospodarstva kroz energetske učinkovitost, obnovljive izvore energije i zaštitu okoliša. HBOR svoje poslovne aktivnosti primarno fokusira na Republiku Hrvatsku, ali svojim kreditnim linijama i poslovima osiguranja izvoza daje podršku i hrvatskim izvoznima.⁵⁶ Najveći osigurani izvozni promet ostvaren je prema kupcima u Švicarskoj, Ukrajini, Italiji, Njemačkoj i Francuskoj.⁵⁷

⁵⁵ 102-1

⁵⁶ 102-4

⁵⁷ 102-6

Sjedište HBOR-a je u Zagrebu gdje banka posluje na tri lokacije. HBOR ima i šest područnih ureda:

- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski Kotar
- Područni ured za sjeverozapadnu Hrvatsku
- Područni ured za Slavoniju i Baranju⁵⁸

Osnivač i stopostotni vlasnik HBOR-a je Republika Hrvatska. Država jamči za obveze HBOR-a bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Odgovornost Republike Hrvatske kao jamca za obveze HBOR-a je solidarna i neograničena.⁵⁹

Na dan 31. 12. 2020. u HBOR-u su bila zaposlena 365 zaposlenika.⁶⁰ U 2020. godini nije bilo znatnih promjena u HBOR-u ili dobavljačkom lancu.⁶¹

Vrijednosti

Vrijednosti HBOR-a⁶² su stručnost, proaktivnost, inovativnost, održivost, fleksibilnost i učinkovitost te transparentnost.

Vrijednosti HBOR-a	
Stručnost	U okviru aktivnosti utvrđenih Zakonom o HBOR-u, HBOR će djelovati kao centar kompetentnosti za financijsko strukturiranje i ostvarenje projekata za javni i privatni sektor, omogućujući korisnicima jednostavan pristup financijskim proizvodima, informacijama u vezi s raspoloživim izvorima financiranja i drugim informacijama bitnim za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Zakonom o HBOR-u i Strategijom poslovanja 2020. – 2024. Temelj naše stručnosti su znanja i vještine zaposlenika kojima posvećujemo posebnu pozornost. U razvoj svojih zaposlenika svakodnevno ulažemo znatna vlastita sredstva, ali i učinkovito koristimo ostale raspoložive izvore poput sredstava fondova EU te međunarodnih financijskih institucija. Vlastitu stručnost i neprekidnu težnju izvrsnosti i dalje ćemo poticati znatnim ulaganjima u edukaciju i usavršavanje zaposlenika koji su osnova našeg uspjeha.

⁵⁸ 102-3

⁵⁹ 102-5

⁶⁰ 102-7

⁶¹ 102-10

⁶² 102-16

Proaktivnost	Proaktivan pristup predstavlja jednu od ključnih vrijednosti koja će za HBOR biti iznimno važna u narednome petogodišnjem razdoblju. Naime, uloga razvojnih banaka i institucija jest pravovremeno prepoznavanje potreba domaćega gospodarskog sustava, što je moguće ostvariti isključivo kroz proaktivan pristup u prikupljanju informacija putem istraživanja tržišta, komunikaciji s ključnim dionicima, razvoju i primjeni novih proizvoda, kao i predstavljanju HBOR-ovih učinaka na gospodarstvo u cjelini. Proaktivnost kao pristup te karakteristika organizacije i zaposlenika prožima se u svim našim aktivnostima i organizacijskim vrijednostima, a posljedično i u strateškim ciljevima HBOR-a.
Inovativnost	Inovacije i podrška inovativnim projektima jedan su od ključnih preduvjeta za stvaranje veće dodane vrijednosti, konkurentnosti, dugoročne održivosti i stabilnosti razvoja domaćeg gospodarstva. S obzirom na dosadašnji niži intenzitet ulaganja domaćeg gospodarstva u istraživanje, razvoj i inovacije, HBOR će u narednome petogodišnjem razdoblju posebnu pozornost posvetiti sustavnoj podršci inovacijama kako bi postale neizostavan dio poslovne kulture zemlje. HBOR će inovacije promicati i razvojem inovativnih financijskih proizvoda koji će poticati suradnju različitih dionika hrvatskoga poslovnog, javnog i znanstvenog okruženja te podržati razvoj domaćega financijskog tržišta. Integracijom inovativnosti u vlastite vrijednosti i organizacijsku kulturu HBOR dodatno naglašava stalna unaprjeđenja, proaktivnost i napredak kao ključne poluge vlastitog poslovanja i poslovnog uspjeha.
Održivost	Ekonomski, ekološki i socijalno održivi razvoj predstavlja jednu od glavnih vrijednosti nacionalnog, regionalnog, ali i globalnog razvoja. Bilo da je riječ o održivom financiranju i orijentaciji prema dugoročnoj dobrobiti cijele zajednice bilo o HBOR-ovoj unutarnjoj/institucionalnoj održivosti, HBOR će težiti pružanju usluga, proizvoda i aktivnosti koji doprinose održivom razvoju društva, ali su istovremeno financijski opravdane za održivo poslovanje HBOR-a. HBOR će u narednom petogodišnjem razdoblju staviti težište na razvoj održivog financiranja na hrvatskom tržištu kao jednog od preduvjeta dugoročne dobrobiti cjelokupne zajednice, kako na nacionalnoj tako i međunarodnoj razini. Sve navedene aktivnosti HBOR će provoditi vodeći računa o financijskoj održivosti poslovanja banke.
Fleksibilnost i učinkovitost	Kako bi ostvario svoje ciljeve na području rasta cjelokupnoga hrvatskog gospodarstva, HBOR će u narednome petogodišnjem razdoblju ulagati veće napore u usklađivanje svoje organizacijske strukture i procesa s dobrim bankarskim praksama i praksama drugih razvojnih banaka, a sve radi učinkovitijeg poslovanja i fleksibilnijeg pristupa svojim korisnicima. Važna komponenta u

	doprinosu uspješnom ostvarenju ciljeva svakako je učinkovitija upotreba tehnologije.
Transparentnost	Kao financijska institucija u vlasništvu Republike Hrvatske koja pruža potporu poslovnom i društvenom okruženju, jedna od bitnih vrijednosti HBOR-a je transparentnost aktivnosti, kako prema unutarnjem tako i prema vanjskom okruženju. Ovo nastojanje obuhvaća stalno izvještavanje o aktivnostima te jasno i informativno obavještavanje svih unutarnjih i vanjskih dionika. Nadalje, HBOR će nastaviti mjeriti i objavljevati godišnje rezultate u smislu ostvarenih gospodarskih učinaka u prethodnoj godini. HBOR će nastojati povećavati pozitivne utjecaje i smanjiti negativne utjecaje na okruženje te primjereno upravljati rizicima prema ljudima i okolišu koji proizlaze iz HBOR-ovih aktivnosti. Transparentnost poslovanja će i nadalje biti osigurana redovitim revizijama poslovanja, kao i razvojem sustava izvještavanja o utjecajima aktivnosti HBOR-a na ukupan razvoj Republike Hrvatske i društva u cjelini. ⁶³

Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR

U milijunima kuna	2018.	2019.	2020.
Ukupna imovina	27.198,93	26.446,49	28.680,36
Bruto krediti	26.243,12	26.571,11	27.197,29
Ukupni kapital i rezerve	10.054,01	10.267,10	10.354,62
Ukupni prihodi	791,25	702,69	657,97
Ukupni rashodi	(586,92)	(547,64)	(578,63)
Dobit	204,33	155,05	79,34
Kamatni prihodi	731,71	664,59	621,34
Kamatni rashodi	(356,07)	(311,56)	(244,19)
Neto kamatni prihod	375,64	353,03	377,15 ⁶⁴

Napomena: HBOR nije obveznik poreza na dobit

⁶³ 102-16

⁶⁴ 201-1

Tijekom 2020. godine HBOR je kreditiranjem, izdavanjem garancija i osiguranjem izvoza podržao 1.809 projekata s ukupnim iznosom većim od 8 milijardi kuna.

1809 PODRŽANIH PROJEKATA

8 MILIJARDI KUNA

Najveći dio odobrenja odnosi se na kreditiranje – u izvještajnoj godini kreditima je podržano 1.328 projekata s iznosom većim od 5,51 milijardi kuna.

HBOR pribavlja dugoročna sredstva opće i posebne namjene na financijskim tržištima, najčešće u obliku kredita i povremeno dužničkih vrijednosnih papira, s ciljem osiguranja dostatnih financijskih sredstava za poslovanje HBOR-a i financiranje kreditne aktivnosti. Pribavljanje sredstava posebne namjene odvija se putem međunarodnih financijskih institucija, razvojnih banaka i drugih srodnih institucija, dok se sredstva opće namjene pribavljaju na domaćem i međunarodnim financijskim tržištima.

Više od 88 posto ukupnog HBOR-ovog zaduženja realizirano je putem međunarodnih financijskih institucija od kojih najznačajniji udio ima Europska investicijska banka. Što se tiče namjena, preko 50 posto ukupnog zaduženja namijenjeno je financiranju malog i srednjeg poduzetništva, s oko 24 posto zaduženja financiraju se projekti srednje kapitaliziranih poduzeća, dok se s oko 9 posto zaduženja financiraju projekti jedinica lokalne samouprave.⁶⁵

HBOR ima zaključene sporazume o suradnji s 57 različitih izvozno-kreditnih agencija, izvoznih banaka, razvojnih banaka te s međunarodnim financijskim institucijama iz cijelog svijeta, čime je hrvatskim gospodarstvenicima omogućeno dobivanje informacija i kvalitetnije usluge pri nastupu na inozemnim tržištima i suradnji s inozemnim partnerima.

⁶⁵ 102-9

Članstva

HBOR je član ili sudjeluje u radu ili upravljanju brojnih poslovnih udruženja, klubova i komora, a svoja članstva i dostupne komunikacijske mehanizme koristi u svrhu razvoja poslovanja te razvoja svojih proizvoda i usluga, razmjene informacija, kao i ugradnje najboljih praksi u svoje poslovne procese.

Aktivnosti se provode kroz sudjelovanje predstavnika HBOR-a u upravnim tijelima i ekspertnim skupinama, raspravama, dijeljenjem dobrih praksi, davanjem doprinosa u različitim studijama i operativnim vodičima. Ove dobro uhodane međunarodne sektorske platforme suradnje i dijaloga doprinijele su brznoj reakciji bankarskog sektora i HBOR-a u uvjetima pandemije 2020. godine. Istovremeno, nove europske politike u području ostvarenja ciljeva Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama i Agende 2030, ključne su teme na dnevnom redu svih međunarodnih udruženja 2020. godine, čime je široka mreža članova ovih udruženja aktivno uključena u rješavanje globalnih izazova.

Ključna međunarodna članstva⁶⁶ HBOR-a:

	Aktivnosti udruženja	Glavne teme u 2020.
 <p>EAPB EUROPEAN ASSOCIATION OF PUBLIC BANKS</p>	<p>Europska udruga javnih banaka - EAPB okuplja europske javne financijske institucije oko relevantnih tema: EU regulative financijskih institucija, EU fondova, državnih potpora, računovodstva i financija, tržišta kapitala, održivog financiranja i drugih sektorskih tema</p>	<ul style="list-style-type: none"> • održivo financiranje (taksonomija, ESG rizici, zelene obveznice, nefinancijsko izvještavanje) • BASEL IV • MFF, InvestEU • odgovor banaka na krizu uzrokovanu COVID-19 pandemijom
 <p>ELTI LONG-TERM INVESTORS</p>	<p>Europska udruga dugoročnih investitora - ELTI okuplja mrežu nacionalnih promotivnih banaka i institucija. Udruženje informira svoje članove o raspravama, inicijativama i mjerama koje provode institucije EU, pokreće istraživačke studije, održava konferencije i zastupa zajedničke interese članova kod institucija EU.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odgovor banaka na krizu uzrokovanu pandemijom COVID-19 • InvestEU, EU Taksonomija • RRF (Mehanizam za oporavak i otpornost) • održivo financiranje
 <p>IDFC International Development Finance Club</p>	<p>Međunarodni klub za financiranje razvoja - IDFC ima misiju doprinosti globalnom razvoju. Teme i područja od zajedničkog značaja za članice IDFC-a su klimatske promjene, infrastruktura, društveni razvoj, inovacije, smanjenje siromaštva, zaštita okoliša i zeleni projekti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ravnopravnost spolova • bioraznolikost • borba protiv klimatskih promjena • usklađivanje aktivnosti banaka s ciljevima održivog razvoja
 <p>NEFI</p>	<p>Mreža europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo - NEFI okuplja 18 financijskih institucija iz 18 zemalja članica. NEFI promiče tematiku malog i srednjeg poduzetništva s EU institucijama i drugim MSP povezanim europskim asocijacijama te pruža stručnu ekspertizu o specifičnim europskim promotivnim financijskim shemama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • novi zakonodavni prijedlozi za razdoblje programiranja 2014-2020 • promoviranje financijskih instrumenata kao alata financiranja malih i srednjih poduzetnika • inovativno financiranje
 <p>berneunion SUPPORTING TRADE AND INVESTMENT SINCE 1934</p>	<p>Bernska unija je svjetsko udruženje izvozno-kreditnih osiguravatelja čiji su članovi izvozno-kreditne agencije, privatni osiguravatelji kreditnog i političkog rizika te multilateralne institucije koje pružaju osiguravateljske proizvode, garancije i neke vrste direktnog financiranja međunarodne trgovine. Misija udruženja je poticanje međunarodne trgovine kroz provođenje zajedničkih načela kreditiranja i ulaganja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomski izazovi i utjecaj COVID-19 na naplatu potraživanja, međunarodnu trgovinu • COVID-19 i mjere izvozno-kreditnih agencija, analiza rizika i praćenje • poticanje gospodarskog razvoja • prednosti upotrebe <i>blockchain</i> tehn.
 <p>UN environment programme finance initiative</p>	<p>UN-ov program zaštite okoliša Financijska inicijativa - UNEP FI je partnerstvo između UN-ovog programa zaštite okoliša i globalnog financijskog sektora radi mobilizacije privatnog sektora za financiranje održivog razvoja. UNEP FI surađuje s više od 400 članova - banaka, osiguravatelja i investitora - i preko 100 podržavajućih institucija - sve u svrhu stvaranja financijskog sektora čije aktivnosti donose pozitivne utjecaje na ljude i planet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • klimatske promjene • ekosustavi • Ciljevi održivog razvoja i mjerenje utjecaja • društvena pitanja i zaštita ljudskih prava
 <p>COMMUNICATION ON PROGRESS This is our Communication on Progress implementing the 17 Principles of the United Nations Global Compact and supporting broader UN goals. We welcome feedback on its contents.</p>	<p>UN Global Compact (UNGC) je međunarodna inicijativa Ujedinjenih naroda iz 2000. godine koja povezuje poslovni sektor s agencijama UN-a, vladama i civilnim društvom u podržavanju temeljnih društvenih vrijednosti iz područja ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ciljevi održivog razvoja • okolišni rizici i prilike, društveni utjecaji i prilike, ljudska i radna prava • upravljanje održivošću, održive prakse • održivi razvoj i održivo financiranje • održivost u dobavljačkim lancima
 <p>E.V.F.I.N. The European Venture Fund Investors Network</p>	<p>Europska mreža investitora u fondove rizičnog kapitala (European Venture Fund Investors Network - EVFIN) je neformalna platforma za dijalog i suradnju koja okuplja javne ulagače iz 17 europskih zemalja radi razmjene informacija i najboljih praksi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mjere za ublažavanje pandemije COVID-19
 <p>INVEST EUROPE</p>	<p>INVEST EUROPE je najveće svjetsko udruženje pružatelja privatnog kapitala koje zastupa europska poduzeća za privatni kapital, rizični kapital i ulaganja u infrastrukturu, kao i njihove investitore, uključujući neke od najvećih europskih mirovinskih fondova i osiguravatelja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • COVID-19 odgovor i mjere likvidnosti • EU održivo financiranje • klimatske promjene, ugradnja ESG
 <p>BACEE BANKING ASSOCIATION FOR CENTRAL AND EASTERN EUROPE</p>	<p>Udruženje banaka srednje i istočne Europe - BACEE promovira svoje članice na međunarodnom financijskom tržištu, pri čemu nudi široku paletu usluga kao što su analize banaka, informacije o bankama, procjene rizika te konzultantske usluge za članove.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utjecaj pandemije COVID-19 na financijski sektor
 <p>CHINA-CEEC Inter-Bank Association</p>	<p>Međubankarsko udruženje NR Kine i zemalja srednje i istočne Europe CHINA CEEC uspostavlja suradnju između Narodne Republike Kine i zemalja srednje i istočne Europe s ciljem jačanja ekonomske i financijske interakcije među zemljama članicama</p>	<ul style="list-style-type: none"> • promicanje suradnje u gospodarstvu, trgovini i ulaganjima (infrastruktura, energija, telekomunikacije, poljoprivreda, trgovina, financije, zaštita okoliša, MSP)

⁶⁶ 102-12

HBOR je član Povjerenstva za razvojnu i humanitarnu pomoć kojeg vodi Ministarstvo vanjskih i europskih poslova⁶⁷ i kojem je službeni globalni okvir Program za održivi razvoj 2030. sa 17 ciljeva održivog razvoja, Plan za djelovanje iz Adis Abebe o financiranju razvoja, Pariški sporazum o klimatskim promjenama, Svjetski humanitarni sastanak na vrhu, Agenda za humanost i Okvir za smanjenje rizika od katastrofa iz Sendaia.⁶⁸

Tijekom prve polovice 2020. godine HBOR je bio zamjenik Ministarstva financija u timu za predsjedanje Radne skupine za izvozne kredite Vijeća EU (Council Working Group on *Export Credits Export Credit Group (ECG)*). Teme promicane tijekom hrvatskog predsjedanja EU bile su implementacija europskih zelenih politika u prakse izvoznog kreditiranja. U tom pogledu pristupilo se aktivnostima koje imaju za cilj modernizaciju OECD Sporazuma o službeno podupiranim izvoznim kreditima (OECD Arrangement on Officially Supported Export Credits), reviziju Sektorskog sporazuma o izvoznim kreditima za projekte proizvodnje električne energije iz ugljena (Sector Understanding on Export Credits for Coal Fired Electricity Generation Projects – CFSU) te Sektorskog sporazuma o izvoznim kreditima za obnovljive izvore energije, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu klimatskim promjenama (Sector Understanding on Export Credits for Renewable Energy, Climate Change Mitigation and Adaptation, and Water Projects – CCSU).

Osim toga, HBOR je sudjelovao na sastancima OECD-a i Međunarodne radne skupine za izvozne kredite (IWG) gdje je dao doprinos u raspravama o aktualnim temama vezano za provedbu OECD-ovih preporuka u području zaštite okoliša, zaštite ljudskih prava, borbe protiv korupcije i prakse održivog financiranja.

Više o članstvima HBOR-a u međunarodnim udruženjima nalazi se na web stranici HBOR-a: <https://www.hbor.hr/naslovnica/hbor/medunarodna-suradnja/>.

Zainteresirane strane

Zainteresirane strane u odnosu na HBOR su osobe koje utječu na HBOR ili su pod utjecajem odluka i aktivnosti HBOR-a. Zainteresirane strane HBOR-a (abecednim redom) su: država i tijela javne vlasti, inozemne i domaće financijske institucije, investitori/dobavljači, korisnici, lokalna zajednica i nevladine organizacije, mediji, regulatorna tijela, rejting agencije, zaposlenici i znanstvene institucije.⁶⁹ HBOR prati stavove zainteresiranih strana i ocjenjuje njihovu utemeljenost te poduzima potrebne korake u postupnom unapređivanju odnosa i izgradnji transparentnosti.⁷⁰ HBOR aktivno i otvoreno komunicira sa zainteresiranim stranama, s posebnim naglaskom na unapređenje kvalitete komunikacije s korisnicima.⁷¹

⁶⁷ Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 18. 1. 2018. osnovano je Nacionalno vijeće za održivi razvoj na čijem je čelu predsjednik Vlade Republike Hrvatske, a administrativne poslove za Vijeće obavlja Ministarstvo vanjskih i europskih poslova koje ujedno prati, analizira i koordinira provedbu ciljeva Agende 2030 u Hrvatskoj.

⁶⁸ 102-13

⁶⁹ 102-40

⁷⁰ 102-42

⁷¹ 102-43

Praksa izvještavanja

HBOR izdaje godišnje izvješće o društvenoj odgovornosti i održivosti (nefinancijsko izvješće)⁷² za razdoblje od 1. 1. 2020. do 31. 12. 2020.⁷³ Datum objave zadnjeg izvještaja za razdoblje od 1. 1. 2019. do 31. 12. 2019. bio je 31. 8. 2020.⁷⁴

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, nije bilo značajnih promjena u izvještajnoj praksi. Osim načela UN Global Compacta kojima se standardno koristi u pripremi izvještaja, u izradi ovog izvještaja HBOR se nastavlja rukovoditi GRI Standardom - standardom Globalne inicijative za izvještavanje⁷⁵, kao i ciljevima održivog razvoja u identifikaciji onih kojima direktno i indirektno doprinosi. Pri identifikaciji materijalnih pitanja, HBOR se rukovodio međunarodnim standardima i sporazumima, EU politikama i propisima, Strategijom poslovanja HBOR-a i drugim internim dokumentima, kao i ocjenama i procjenama zainteresiranih strana vezano za relativnu važnost materijalnih pitanja, ciljeva održivog razvoja i pristupa upravljanju.⁷⁶ Materijalna pitanja odražavaju nefinancijske utjecaje HBOR-a koji se odnose na sjedište u Zagrebu na tri lokacije i šest područnih ureda u Hrvatskoj ako u izvješću nije drukčije naznačeno.⁷⁷ Ovim izvještajem nisu obuhvaćeni materijalni utjecaji Grupe HBOR.

Grupa HBOR priprema:

- odvojene financijske izvještaje matice – HBOR
- konsolidirane financijske izvještaje koji uključuju HBOR i društva pod njegovom kontrolom – ovisna društva.⁷⁸

Financijski izvještaji sastavljaju se i pripremaju radi pružanja informacija o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja HBOR-a i Grupe HBOR kako bi njihovi korisnici mogli donositi odgovarajuće ekonomske odluke te pružanja financijskih podataka o provedbi aktivnosti Grupe HBOR.

Kontakt: dop@hbor.hr⁷⁹

⁷² 102-52

⁷³ 102-50

⁷⁴ 102-51

⁷⁵ 102-48

⁷⁶ 102-49

⁷⁷ 102-46

⁷⁸ 102-45

⁷⁹ 102-53

GRI tablica sadržaja

GRI POKAZATELJ ⁸⁰	INFORMACIJA	POGLAVLJE	UN GLOBAL COMPACT
PROFIL ORGANIZACIJE			
102-1	Ime organizacije	Organizacijski profil	✓
102-2	Aktivnosti, robne marke, proizvodi i usluge	Zadovoljstvo korisnika	✓
102-3	Sjedište organizacije	Organizacijski profil	
102-4	Lokacija poslovnih aktivnosti	Organizacijski profil	
102-5	Struktura vlasničkih odnosa	Organizacijski profil	✓
102-6	Tržišta	Organizacijski profil	✓
102-7	Veličina organizacije	Organizacijski profil	✓
102-8	Zaposlenici i ostali radnici	Ravnopravnost spolova	✓
102-9	Dobavljački lanac	Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR	✓
102-10	Značajne promjene u organizaciji i dobavljačkom lancu	Organizacijski profil	✓
102-11	Primjena načela opreznosti	Transparentnost	✓
102-12	Vanjske inicijative	Članstva	✓
102-13	Članstvo u udruženjima	Članstva	
STRATEGIJA			
102-14	Izjava najviše rangirane osobe u organizaciji	Izjava Uprave	
102-15	Ključni utjecaji, rizici i mogućnosti	Izjava Uprave, Održivo i odgovorno financiranje u fokusu EU-a, Naše okruženje, Okvir za procjenu materijalnih utjecaja, Transparentnost, Financiranje – podrška zaštiti klime i okoliša, Organizacijski profil - Vrijednosti	✓
ETIKA I INTEGRITET			
102-16	Vrijednosti, standardi i načela ponašanja	Vrijednosti, Korporativno upravljanje	✓
102-17	Mehanizmi traženja savjeta i izražavanja zabrinutosti vezanih uz etičnost	Korporativno upravljanje	✓
UPRAVLJANJE			
102-18	Upravljačka struktura	Upravljačka tijela	✓

⁸⁰ 102-55

UKLJUČIVANJE DIONIKA			
102-40	Lista dionika	Zainteresirane strane	✓
102-41	Dogovori kolektivnog pregovaranja	Beneficije	✓
102-42	Prepoznavanje i odabir dionika	Zainteresirane strane	
102-43	Pristup uključivanju dionika	Zainteresirane strane, Okvir za procjenu materijalnih utjecaja	✓
102-44	Ključne teme i zabrinutosti	Okvir za procjenu materijalnih utjecaja HBOR-a	✓
PRAKSA IZVJEŠTAVANJA			
102-45	Entiteti uključeni u konsolidirane financijske izvještaje	Praksa izvještavanja	
102-46	Određivanje sadržaja izvještaja i granica tema	Praksa izvještavanja	
102-47	Lista materijalnih pitanja	Okvir za procjenu materijalnih utjecaja	
102-48	Promjene u odnosu prethodno objavljene informacije	Praksa izvještavanja	
102-49	Promjene u izvještavanju	Praksa izvještavanja	
102-50	Izveštajno razdoblje	Praksa izvještavanja	
102-51	Datum zadnjeg izvještaja	Praksa izvještavanja	
102-52	Izveštajni ciklus	Praksa izvještavanja	
102-53	Osoba za kontakt	Praksa izvještavanja	
102-54	Izjava o izvještavanju u skladu s GRI Standardom	Praksa izvještavanja	
102-55	GRI tablica sadržaja	Praksa izvještavanja	
EKONOMSKI UČINAK			
201-1	Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR	
201-2	Financijske posljedice i drugi rizici i prilike vezane uz klimatske promjene	Financiranje – podrška zaštiti klime i okoliša	
201-3	Obveze organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan	Beneficije	✓
201-4	Značajna financijska pomoć primljena od vlade	Pregled najvažnijih financijskih informacija za HBOR	
NEIZRAVNI EKONOMSKI UTJECAJI			
203-1	Ulaganja u infrastrukturu i prateće usluge	Financiranje i podrška poduzetništvu i razvoju	
203-2	Značajan neizravan ekonomski utjecaj	Financiranje i podrška poduzetništvu i razvoju	
BORBA PROTIV KORUPCIJE			

205-1	Postotak i ukupan broj poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika	Korporativno upravljanje, Antikorupcija	✓
205-2	Komunikacija i obuka o antikorupcijskim politikama i procedurama	Korporativno upravljanje, Antikorupcija	✓
205-3	Potvrđeni incidenti korupcije i poduzete mjere	Korporativno upravljanje, Antikorupcija	✓
ENERGIJA			
302-1	Potrošnja energije unutar organizacije	Energija	✓
302-4	Smanjenje potrošnje energije	Energija	✓
OTPAD			
306-3	Ukupna težina otpada prema vrsti i metodi zbrinjavanja	Otpad	✓
ZAPOSLENJE			
401-1	Nova zaposlenja i fluktuacija zaposlenika	Dijalog sa zaposlenicima	✓
401-2	Beneficije osigurane zaposlenicima koji rade puno radno vrijeme, a koje nisu osigurane zaposlenicima zaposlenima privremeno ili na djelomično radno vrijeme	Beneficije	✓
401-3	Roditeljski dopust	Ravnopravnost spolova	
ODNOSI ZAPOSLENIKA I UPRAVE			
402-1	Najmanje razdoblje obavijesti o promjenama u poslovanju	Komunikacija sa zaposlenicima	✓
ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU			
403-1	Postotak ukupne radne snage obuhvaćen formalnim zajedničkim odborima za zdravstvena i sigurnosna pitanja	Zdravlje i sigurnost	✓
403-2	Vrste i stope ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i izostanaka te broj smrtnih slučajeva povezanih s nesrećama na radu	Zdravlje i sigurnost	✓
403-3	Radnici s visokom učestalošću ili visokim rizikom od bolesti povezanih s njihovim zanimanjem	Zdravlje i sigurnost	✓

403-4	Sudjelovanje radnika, konzultacije i komunikacija o zdravlju i sigurnosti	Zdravlje i sigurnost	✓
OBUKA I OBRAZOVANJE			
404-1	Prosječan godišnji broj sati obuke po zaposleniku prema kategoriji zaposlenika	Razvoj zaposlenika	✓
404-2	Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje koji podupiru stalnu mogućnost zapošljavanja zaposlenika te im pomažu u uspješnom okončanju radnog vijeka	Razvoj zaposlenika	✓
404-3	Postotak zaposlenika koji dobivaju redovitu ocjenu radnog učinka i individualnog razvoja	Razvoj zaposlenika	✓
RAZNOLIKOST I JEDNAKE MOGUĆNOSTI			
405-1	Raznolikost u upravljačkim tijelima	Ravnopravnost spolova	✓
NEDISKRIMINACIJA			
406-1	Ukupan broj slučajeva diskriminacije i poduzetih korektivnih mjera	Komunikacija sa zaposlenicima	✓
MARKETING I OZNAČAVANJE			
417-1	Označavanje proizvoda i usluga i zahtjevi za informacije o proizvodima i uslugama	Transparentnost Zadovoljstvo korisnika Javnost rada	